

16 Raja Row, Calcutta.

A FEW
SPECIMENS OF INDIAN SONGS.

BY

SOURINDRO MOHUN TAGORE, Mus. Doc.,

SANGITA NĀYAKA AND SANGITA SĀGARA OF NEPAUL ;
FOUNDER AND PRESIDENT OF THE BENGAL MUSIC SCHOOL ;
FELLOW OF THE UNIVERSITY OF CALCUTTA ;
MEMBER OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY, AND FELLOW OF THE ROYAL
SOCIETY OF LITERATURE, GREAT BRITAIN AND IRELAND ;

HONORARY MEMBER OF THE
ROYAL ACADEMY OF MUSIC, STOCKHOLM, SWEDEN ; OFFICER D'ACADEMIE,
PARIS ; ASSOCIATE MEMBER OF THE ROYAL ACADEMY OF SCIENCE,
LETTERS AND FINE ARTS OF BELGIUM ;

CORRESPONDING MEMBER OF THE ROYAL MUSICAL SOCIETY OF AMSTERDAM ;
FOREIGN MEMBER OF THE ROYAL PHILOLOGICAL AND ETHNOGRAPHICAL
INSTITUTION OF NETHERLANDS INDIA AT THE HAGUE ;

CORRESPONDING MEMBER OF THE
ROYAL UNIVERSITY OF GENEVA ; SOCIO ONORARIO OF THE ROYAL ACADEMY OF
ST. CECILIA, ROME ; SOCIO ONORARIO SOCIETA DIDASCALICA ITALIANA ;
ACCADEMICO CORRISPONDENTE OF THE ACADEMY OF THE
ROYAL MUSICAL INSTITUTE OF FLORENCE ;

SOCIO CORRISPONDENTE OF THE ROYAL ACADEMY
OF RAFFAELLO, URBINO, ITALY ;
SOCIO BENEMERITO OF THE ROYAL UNIVERSITY OF PARMA ;
SOCIO ONORARIO OF THE PHILHARMONIC SOCIETY OF BOLOGNA ;

HONORARY MEMBER OF THE ARCHÆOLOGICAL SOCIETY OF ATHENS, GREECE ;
SOCIO ONORARIO OF ROYAL ACADEMY OF PALERMO, SICILY ;

AND

PATRON OF THE ATHENEUM OF THE ROYAL UNIVERSITY OF SASSARI,
SARDINIA ; &C., &C., &C.

Calcutta:

PRINTED BY I. C. BOSE & Co., STANHOPE PRESS, 249, BOW-BAZAR
STREET, AND PUBLISHED BY THE AUTHOR.

1879.

[*All rights reserved.*]

R.M.I.C. LIBRARY	
Acc. No.	24341
Date	
Checked out	<i>anR</i>

His Excellency the Right Hon'ble

EDWARD ROBERT LYTTON, BULWER-LYTTON,
BARON LYTTON OF KNEBWORTH, G.M.S.I.,
Viceroy and Governor-General of India, &c., &c., &c.

MAY IT PLEASE YOUR EXCELLENCY !

BEING desirous of celebrating this the auspicious occasion of the THIRD ANNIVERSARY of the assumption by HER MOST GRACIOUS MAJESTY QUEEN VICTORIA, of the Title of EMPERESS OF INDIA. I beg most respectfully, with Your Excellency's kind permission, to place at the foot of Your Excellency's august throne the various flowers, which I have culled from the garden of *Hindu Music*, in the shape of "A FEW SPECIMENS OF INDIAN SONGS," as an offering of my deep-felt gratitude and devoted loyalty.

I have the honor to remain,
Your Excellency's
Most obedient and grateful Servant
SOURINDRO MOHUN TAGORE.

CALCUTTA,
2st January, 1879. }

A F E W
Specimens of Indian Songs.

(1)

ALÁPA.

It is difficult to convey in writing an adequate idea of what an *Alápa* is. It is not a song—as the music is not set to any particular words, neither is it a tune or air, as it is not subject to the rules of any particular metre, and is not divided into “bars.” Vocally speaking, it is the expression of a particular *Rága* (melody-type) in its fullest extent, either by means of “humming” or by the use of certain unmeaning words, such as *te, re, ne, tom, &c. &c.* An *Alápa* should thoroughly explain the character of the *Rága*, by showing the gradation and succession of the notes, giving prominence to the *vádi* or principal note, paying due attention to the other notes with reference to the length of their duration, and by avoiding the *bibádi* or inimical notes—that is such note or notes, the use of which would destroy the characteristic peculiarity of the *Rága*. It is invariably composed of four strains, each of which has to be sung in its turn in very slow time, and then promiscuously all, in successively quick multiples of it.

An *Alápa* can also be played on the *Mahatí Vind*, *Surbáhar*, and such other instruments as are capable of producing it, and the different modulations of the human voice can be partially imitated by means of a process, called the *murchhaná*, which is done by flicking the wire, to some extent, to the left of the fret, so as to produce uninterruptedly one to six notes, (as may be required) higher than the one represented by that fret, either in the ascending or descending succession.

(१)

आलाप ।

नेते तेरे नेरि तोम् ना ताना तोम् ना तोम् ना तेना तोम् ।
 तेरे नेते तोम् नेते तेरे ना तोम् नेना तेने तोम् नेते तेने तोम् ना ।
 नेते तेरे नेरि ना तोम् नेना तेरे ने तेरे ने तेरे नेते ने नान् ना ।
 नेते तेरे नेरि नेना तेरे नेने तेने ना तेने ने नान् ना तोम् नेते नाता
 नेते ना तोम् नाते ना तोम् ॥

RĀGINĪ BIBHĀSA.

रागिणी विभास ।

First Strain.

आस्थायी ।

Ne te te re ne ri to — m ná tá — ná
 ने ते ते रे ने रि तो ० म् ना ता ० ना

to m ná — to m ná te ná —
 तो म् ना ० तो म् ना ते ना ०

to m.
 तो म् ।

Second Strain.

अन्तरा ।

Te re ne te tom ne te te re ná
ते रे ने ते तोम् ने ते ते रे ना

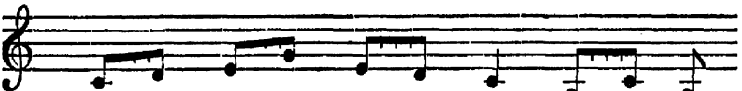
to — — m ne ná te ne tom ne te te ne —
तो ० ० म् ने ना ते ने तोम् ने ते ते ने ०

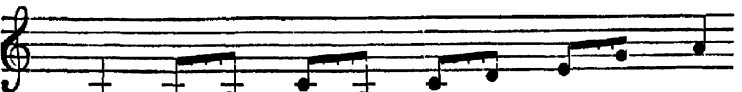
to m ná.
तो म् ना।

Third Strain.

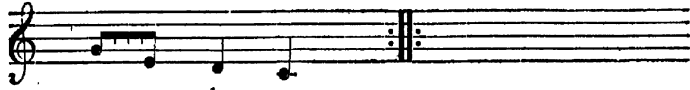
सञ्चारी ।

Ne te te re ne ri ná to m ne
ने ते ते रे ने रि ना तो म् ने

ná te re ne te re ne te re ne
ना ते रे ने ते रे ने ते रे ने

te ne nán ná.
ते ने नान् ना।

Fourth Strain.

आभोग ।

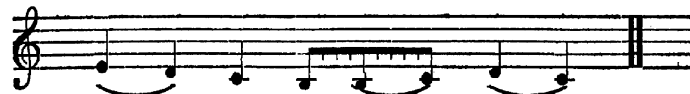
Ne te te re ne ri ne ná te re ne ne
ने ते ते रे ने रि ने ना ते रे ने ने

te ne ná te ne ne nān ná to m
ते ने ना ते ने ने नान् ना तो म्

ne te ná tá — — ne te ná —
ने ते ना ता ° ° ने ते ना

to m ná te ná — to m.
तो म् ना ते ना ° तो म्।

(2)

SVARAGRÁMA.

THE wordings of this species of song are simply the seven initial letters of the scale *śa, ri, ga, ma, pa, dha, ni*. These notes (and in some cases, some of them) are arranged according to the character of the particular *Rāga* to which the piece is set and confined to particular *tāls*, according to the option of the composer. The literal signification of the term *Svaragrāma* is sol-faing or solmization. These songs have generally two strains.

(२)

स्वरगाम ।

RĀGINĪ BHŪPĀLĪ.

रागिणी भूपाली ।

TĀLA MADHYAMĀNA.

ताल मध्यमान ।

First Strain.

आस्थायी ।

Second Strain.

अन्तरा ।

(3)

TELENÁ.

THIS kind of song is generally composed of two strains, in which are used some unmeaning expressions, (*ne, te, tere, tome &c.*), similar to *rum, tum &c.* Sometimes expressions, representing the variety of sounds produced on the native drum-instrument, are used, such as, *dhá, dhá, kititák, terekiti, &c. &c.*

(३)

तेलेना ।

देर् नाता देरे दानि दिम् तान् ना ताना ना देर् देर् तोम् देर् देर्
 तोम् देर् ता देरे ताना नाना ना देर् ना देर् ना ताना ना देर्, देर्, तोम्
 देर् देर् ताना । ना देर् देर् दानि तोम् देर् देर् ताना नाना नाना
 ताना देरे नेता दिम् दिम् वा लुम् ताना ना ताना ना तोम् देर् देर् देर्
 दानि धा किटि धाधा किटि ताक् तेरे किटि धाधा किटि ताक् तेरे
 किटि धाधा ।

RÁGINÍ LUMA.

रागिणी लुम ।

TÁLA MADHYAMÁNA.

ताल मध्यमान ।

First Strain.

आस्थायी ।

Der ná tá de re dás ni dim tán ná
देर् ना ता दे रे दा नि दिम् तान् ना

tá ná ná der der tom der der tom der tá de
ता ना ना देर् देर् तोम् देर् देर् तोम्, देर् ता दे

re tá ná ná ná ná der ná der ná
रे ता ना ना ना ना देर् ना देर् ना

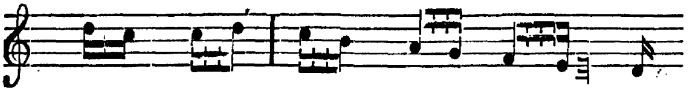
tá ná ná der der tom der der tá ná.
ता ना ना देर् देर् तोम् देर् देर् ता ना ।

Second Strain.

अन्तरा ।

Ná der der dá ni tom der der tá ná ná ná
 ना देर देर दा नि तोम् देर देर ता ना ना ना

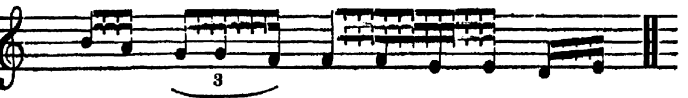
ná ná tá ná de re ne tá dim dim tá
 ना ना ता ना दे रे ने ता दिम् दिम् ता

'lum tá ná ná tá ná ná tom der der der
 लुम् ता ना ना ता ना ना तोम् देर देर देर

dá ni dhá ki ti dhá dhá ki ti ták te re ki ti
 दा नि धा कि टि धा धा कि टि ताक् ते रे कि टि

dhá dhá ki ti ták te re ki ti dhá dhá.
 धा धा कि टि ताक् ते रे कि टि धा धा ॥

(4)

TRIBUT.

THE *Tribut* is generally composed of three parts, one of which contains the expressions of the *Telená*, another, those of the *Svaragráma*, and a third, of the drum. In some of these songs, a few descriptive words are put, but in all specimens of this kind, the expression "*Tribut*" must be used.

(8)

त्रिवट ।

ओ देर् ताना तोम् देर् दानि ओ देर् ताना तोम् देर् दानि दानि
वारे दानि । ता दिम् ता तादिम् ता ओ तावा नाना ना नाना तादेर् ना
देर् देर् देर् देर् देर् ठं नं
नाना किड़ि किड़ि ना ना दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग्
दास प्रभु त्रिवट गाडे ताक् दानि ॥

RĀGINĪ HĀMIRA.

रागिणी हामिर ।

TĀLA KĀOYĀLĪ.

ताल काओयाली ।

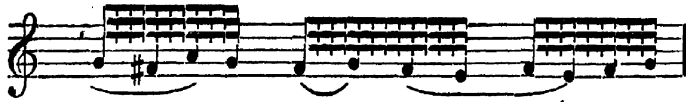
First Strain.

आस्थायी ।

O — de — — r tá ná to — — m der

ओ • दे • • र ता ना तो • • म् देर्

dá — — ni o — — de — — r tá ná
 दा ० ० नि ओ ० दे ० ० र ता ना

to — — m• der dá — ni — — dá ni
 तो ० ० म् देर् दा ० नि ० ० दा नि

tá — re dá — ni — — .
 ता ० रे दा ० नि ० ० ।

Second Strain.

अन्तरा ।

Tá di m tá tá dim tá o tá tá ná
 ता दि म् ता ता दिम् ता ओ ता ता ना

ná ná ná ná tá der ná der der der der der
 ना ना ना ना ता देर् ना देर् देर् देर् देर् देर्

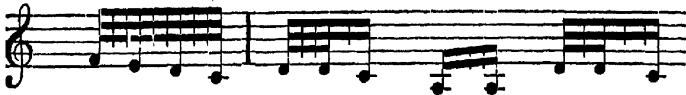
dhañ nañ nañ nañ nañ nañ nañ nañ drá — m
ठं नं नं नं नं नं नं नं द्रा ० म्

dá — — ni — — .
दा ० ० नि ० ० ।

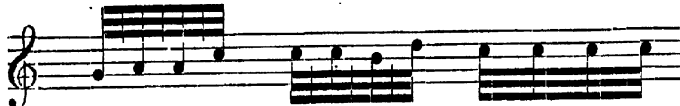
Third Strain.

अन्तरा ।

kiri kiri, ná ná
किड़ि किड़ि ना ना

kiri kiri ná ná dig dig dig dig dig dig dig dig
किड़ि किड़ि ना ना दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग् दिग्

s'yá ma dá — sa pra bhū tri — ba ta
श्या म दा ० स प्र भु त्रि ० व ट

gá — ñe tá — k dá — — ni — — .
गा ० डे ता ० क दा ० ० नि ० ० ।

(5)

CHATURANGA.

THIS is a species of song which should be composed of four strains, one of which must contain descriptive words, another, expressions of the *Telená*, a third, those of the *Svara-gráma*, and a fourth, of the drum. It is sometimes composed

of two Strains, but within this limit, all the four requisite conditions must be fulfilled. In some part of the piece, the word "Chaturanga" must have a place.

(५)

चतुरंग ।

गाइए चतुरंग गाइए चतुरंग चतुरतान गुणियनकी गाए वाजाए
रिभाए देखब शुनाडे कर चतुर ढंग गाइए चतुर । ओठेराम
दुगनकहसागरंग गाइए चतुर । तारे दानि तारे दानि तादारे
तादारे दानि छेइ एइ एइया एइ एइ एइया । धाकिटकिटि
किटिधा किटि किटि किटि धाकिटि किटिताक् किटिताक्
धाएसेने चतुरंगकि ढंग गाइए चतुर ।

RĀGINĪ LALITA.

रागिणी ललित ।

TĀLA MADHYAMĀNA.

ताल मध्यमान ।

First Strain.

आस्थायी ।

Gá — i — e — cha tu rañ — —
गा ° इ ° ए ° च तु रं ° °

ga — — — — — gá — i — e —
ग ° ° ° ° गा ° इ ° ए °

cha tu rañ ga cha tu ra tá — na
 च तु रङ् ग च तु र ता ० न

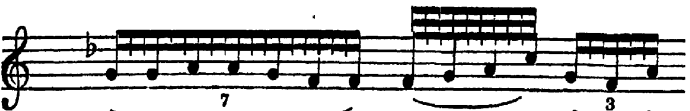
gu ni ya — — — — na ko gá —
 गु णि य ० ० ० ० न को गा ०

e bá já e ri — jhá — e — de —
 ए वा जा ए रि ० भा ० ए ० दे ०

kha ba s'u ná — — ñe — ka — ra —
 ख व सु ना ० ० डे ० क ० र ०

cha tu — — — — ra dhañ — — — — ga
 च तु ० ० ० ० र ङ् ० ० ० ० ग

gá — i — e — cha tu ra — — .
 गा० इ० ए० च तु र०००।

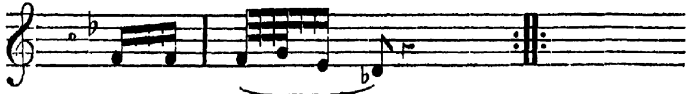
Second Strain.

अन्तरा ।

O — the rá ga
 ओ० ठे रा ग

du ga na ka ha lá — — — ga
 दु ग न क ह षा००० ग

rañ — — — — ga gá — i — e —
 रङ्ग०००० ग गा० इ० ए०

cha tu ra — — —
 च तु र ० ० ० ।

Third Strain.

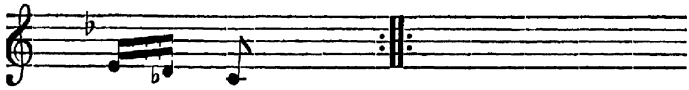
सञ्चारी ।

Tá re dá ni tá re dá ni tá dá re tá
 ता रे दा नि ता रे दा नि ता दा रे ता

dá re dá ni — thei ei e i yá ei e i
 दा रे दा नि ० धेइ एइ ए इ या एइ ए इ

e i yá
 ए इ या ।

Fourth Strain.

आभोग ।

Dhá ki ti ki ti ki ti dhá ki ti ki ti ki ti
 धा कि टि कि टि कि टि धा कि टि कि टि कि टि

dhá ki ti ki ti ták ki ti ták dhá e — se —
 धा कि टि कि टि तार्क् कि ठि तार्क् धा ए . से .

ne — cha — tu — rañ ga ki dhañ — — —
 ने . च . तु . रङ् ग कि ङ् . . .

— — — — — ga gá — i — e —
 ग गा . इ . ए .

cha tu ra — — — .
 च तु र . . . |

(6)

DHRUPADA .

“THE *Dhrupada* may properly be called the heroic song of Hindustan. The subject is frequently the recital of some of the memorable actions of their heroes or other didactic theme,”

or the glories of the Gods. The style is very masculine, grave and eminently fitted for solemn occasions. The old Sanskrit *Dhrubapada* or *Dhrupada* was brought to its present state by the Rájah Mán of Gwalior, who is also said to have composed and sung many *Dhrupadas* in the Hindustanee language.

(६)

ध्रुपद ।

आजु मन भाव्योन कि ह्वनिके लागत तेरे आव्योन । विन गुण माला
विराजत खोरपर अधरण अङ्गन सोहाव्योम । नयना ताखुल ललाट महे
वरकोट मगनभेष आजुके आव्योन । किन्नरके प्रभु तुम बड नायकर
खोरि दरसपार गृह पव्योन ॥

RĀGINĪ LALITA.

रागिणी ललित ।

TĀLA CHAUTĀLA.

ताल चौताल ।

First Strain.

आस्थायी ।

A' ju ma — — na bhá o na ki

आ जु म • • न भा षो न कि

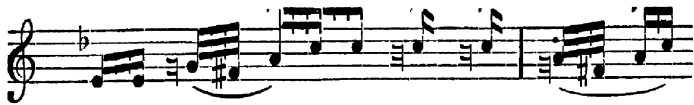
chha ba — ni ke — — lá ga ta te
 क व . नि के . . ला ग त ते

— re á — — o — na — — .
 . . रे आ . . ओ . न . . . ।

Second Strain.

अन्तरा ।

Bi na gu — — na má lá bi rá — — ja
 वि न यु . . य मा ला वि रा . . ज

ta o ra — — pa — ra — a dha ra
 त ओ र . . प . र . अ ध र

— na añ ja na — — — so há —
 . . य अञ्ज न . . . सो हा .

— o — ma — — — .
 ० खी ० म ० ० ० ।

Third Strain.

सञ्चारी ।

Nay — ná — — tám bu — — la — — la
 नय ० ना ० ० ताम् वु ० ० ल ० ० ल

lá — — ta — — — ma ho — ba ra
 ला ० ० ट ० ० ० म हो ० व र

ko ta — ma ga na — bhe e á — ju
 की ट ० म ग न ० भे ए खा ० जु

ke á — — o — — — na.
 के खा ० ० खी ० ० ० न ।

Fourth Strain.

आभोग ।

Kin — — na ra ke — pra bhu tu — ma ba
 किन् . . न र के . प्र भु तु . म व

hu ná — — — ya ka — — — ra —
 ऊ ना . . . य क . . . र .

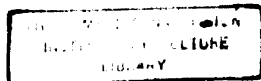

o — ri — da ra sa pá — — ra —
 ओ . रि . द र स पा . . र .

gri — ha — pa — — o — — na — — .
 ग्री . ह . प . . ओ . . न . . . ।

24341

(7)

VISHNUPADA.

THE *Vishnupada* is a kind of hymn, of which the glory of of the Hindu God Vishnu forms the subject. There is no fixed rule as to the number of strains in which the pieces are to be composed. Suradása Bábáji, a blind Hindu mendicant, who lived in the reign of the Mogul Emperor Akbar Shah, is known to have been the first composer of songs of this description, and is credited with the composition of 1,25,000 hymns.

(७)

विष्णुपद ।

माधेपर मुकुट श्रुति कुण्डल विशाले भाले अलक कुटिल सोहलीनर
गङ्गन । कळ निकलितकतिकिङ्किणि विचित्रतट पीताम्बर अङ्गमे
विराजे द्युति वैजली ॥

RÁGINÍ LUMA.

रागिणी लुम ।

TĀLA MADHYAMĀNA.

ताल मध्यमान ।

First Strain.

आस्थायी ।

Má the par mu ku ta s'ru ti kuṇ da
मा थे पर् मु कु ट श्रु ति कुण ड

la bi sá — le bhá le a la ka ku ti
 ल वि शा० ले भा ले ष ल क कु टि

la — — so ha lí — — na
 ल ० ० सो ह ली ० ० न

da gan — ja na.
 द गज् ० ज न।

Second Strain.

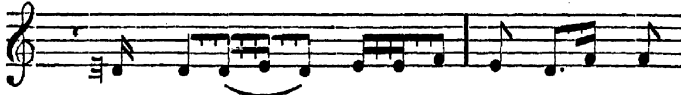
अन्तरा ।

Ka chha ni ka li ta ka ti kiñ ki —
 क छ नि क लि त क ति किं कि०

ni bi chi tra — — ta ta — — pí tám
 नि वि चि ष ० ० त ट ० ० पी ताम्

ba ra añ — — ga me bi rá je dyu ti
 व र ञ्छु . . ग मे वि रा जे द्यु ति

bai — — ja lí.
 वै . . ज ली।

(8)

BH AJ AN A .

THIS is a species of hymn very popular amongst the *Hindus-*
thanis. Suradása and Tulasidása, are known to have been the
 best composers of these songs. The former sings the virtues of
 Krishna, the latter, those of Ráma. Suradása Bábájí, the blind
 poet and musician, was a staunch follower of Vishnu or Krishna.
 Tulasidása, well-known for his poetical compositions regarding
 the life and virtues of Ráma and Síta, died in the reign of
 the Emperor Jehangir Shah.

(८)

भजन ।

जय नारायण ब्रह्म परायण श्रीपति कमलाकान्तं । नाम अनन्तको
 काहा लागि वरदान शेषहि पावो न अन्तं । शिव सनकादि आदिब्रह्मा-
 दिक नारद ध्यान धरन्तं । मच्छ कच्छ श्रृंकरवर नरहरि वामनरूप

धरन्तं । परमुराम रामचन्द्र भेद हे कोटिके लीला करन्तं । जन्मलिखो
 वसुदेवकि गृह्णते यशोमती गोद खेचन्तं । पयसि पाताल काशीनाग
 नाथो धरणी बिच नृत्य करन्तं । बलभद्र भये दैत्य संहारे कंसके कोष
 यद्दन्तं । जयनाथ होइ जगचिन्तामणि बैठ रहो निचिन्तं । कलिबिष
 हरण अकलङ्गी है ए जगदीश्वर भगवन्तं । दशमस्कान्द भागवत गाये सुर
 स्मरण भगवन्तं ।

RĀGINĪ YOGIYĀ-BHAIRABA.

रागिणी योगिया-भैरव ।

TĀLA KĀHĀRBĀ.

ताल काहारवा ।

First Strain.

आस्थायी ।

Ja ya ná rá — ya na brah ma pa rá ya
 ज य ना रा ० य ब्र ह्म प रा य

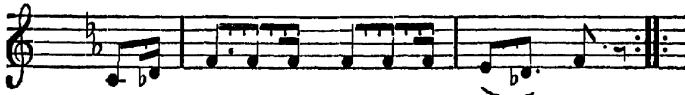
na s'rí pa ti ka ma lá ká n tañ.
 न श्री प ति क म ला का न तं ।

Second Strain.

अन्तरा ।

ná ma a na n ta ko ká bá lá gi ba ra
ना म अ न न्त को वा हा ला गि व र

na na s'e sha hi pá bo na a n tañ.
न न श्रे ष हि पा बो न अ न्तं ।

Third Strain.

तृतीय अन्तरा ।

S'i ba sa na ká di á di brah má di
शि व स न का दि आ दि ब्र ह्मा दि

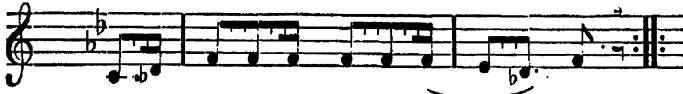
ka ná ra da dhyá na dha ra n tañ.
क ना र द ध्या न ध र न्तं ।

Fourth Strain.

चतुर्थ अन्तरा ।

Mach chhá kach chha — s'ú ka ra ba ra na ra ha
मच् छ कच् छ • सू क र व र न र ह

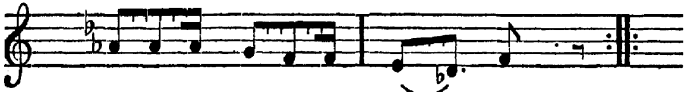
ri bá ma na rú pa dha ra — n tañ.
रि बा म न रु प ध र ० न तं।

Fifth Strain.

पञ्चम अन्तरा ।

Pa ra s'ú rá ma rá ma chan dra bhe i he
प र शु रा म रा म चन् द्र भे इ हे

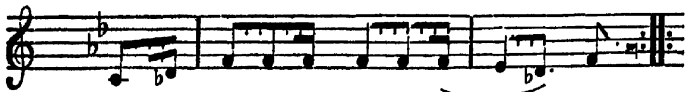
ko ti ke lí lá ka ra n tañ.
को टि के ली ला क र न तं।

Sixth Strain.

षष्ठ अन्तरा ।

Jan ma li o — ba su de ba ki gri ha te
जन् म लि खो ० व सु दे व कि गृ ह ते

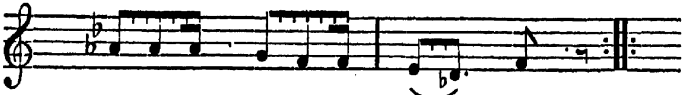
ya s'ó ma tí go da khe la — n tañ.
य शो म तो गो द खे ल ० न तं।

Seventh Strain.

सप्तम अन्तरा ।

Pa ya si pá tá la ká lí ná ga ná thyo pha
 प य सि पा ता ख का खी ना ग ना थ्यो फ

ní bi cha nri tya ka ra n tañ.
 नी बि च नृ त्य क र न तं ।

Eighth Strain.

अष्टम अन्तरा ।

Ba la bha dra — bhe ye dai tya sa ñ há re
 व ल भ द्र • भे ये दै त्य सं • हा रे

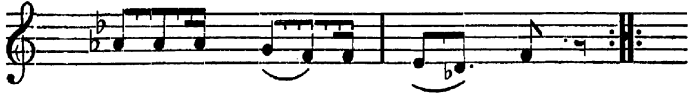
ka ñ sa ke ke s'a gra ha — n tañ.
 कं • स के के श ग ह • न तं ।

Ninth Strain.

नवम अन्तरा ।

Ja gra ná tha ho i ja ga chin tá ma ni
 ज ग ना थ हो इ ज ग चिन् ता म नि

bai' tha ra ho — ni chi n tañ.
 वै ठ र हो ० नि चि न् तं ।

Tenth Strain.

दशम अन्तरा ।

Ka li bi sha — ha ra na a ka lañ kí hai
 क लि वि ष ० ह र ण ष क लड् को है

e ja ga dí s'va ra bha ga ba n tañ.
 ए ज ग दी श्व र भ ग व न् तं ।

Eleventh Strain.

एकादश अन्तरा ।

Da s'a mas kan da bhá ga ba ta gá ye su
 द श म खान् द भा ग व त गा ये सु

ra sma ra na bha ga ba ñ tañ.
 र स्म र ण भ ग व न् तं ।

(9)

J A T .

THIS kind of song contains a number of strains, each of which is composed in a different dialect and set to a different *Rāga* and *Tāla*. According to some authorities, the difference in the *Tāla* is not an absolutely necessary condition. 24, 34

(९)

जाट ।

चतुरङ्ग पचरङ्ग हृद्गुणियन सङ्ग रङ्ग वरङ्ग वनाय कह तुहे । इय
एकरङ्ग हतरङ्ग हे नओ रस रङ्ग वनाय गणे तुहे । सा रि ग म सुधे
साधे जिया धरिये । देर् देर् दानि दिम् तादेरे दानि ना देर् देर् दानि
ता दिम् ताना नाना दिम् तादारे दानि देरेना देरेना दिम् दिम् तादिम्
ताना नाना नाना तादेरे दानि तादानि नादेरे दानि । मृदङ्ग वाजाओत
ताथेइ ताता परख धरख तिथा हस्तन भेद तादित् थुनना प्रथम उच्चारण ।
आय् करिम्के आज खां जाने गयेव् गवरोत रसा उजि फखोरदारी दोस्तारा
कुजा कुनि महुसम् तोके वादुल्ल नानजर्दारी । वल्लगल आलाव
कमालहि कसफदा जाव जमालहि हसनत जनाखो सालहि साह् अले
हया लहि । प्रथमामि शम्भुं शिवं सकलमङ्गलं पञ्चाननपरमयोगैकनिसयं ।

SRĪ-RĀGA.

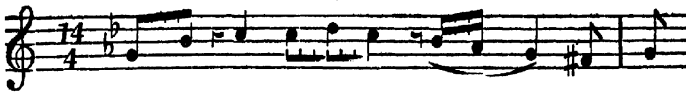
श्रीराग ।

TĀLA TEOTA.

ताल तेओट ।

First Strain.

आख्यायी ।

Cha tu rañ ga pa cha ra — ñ ga ha
च तु रङ् ग प च र ० ङ् ग ह

ra' gu ni — ya na — sañ ga —
 र गु णि ० य न ० सङ् ग ०

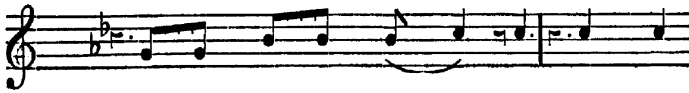
ra ñ ga ba rañ ga ba ná — ye
 र ङ् ग व रङ् ग व ना ० ये

ka ha tu — he.
 क ह तु ० हे।

Second Strain.

अन्तरा ।

I e e ka ra ñ ga hap ta
 इ य य क र ङ् ग हप् त

ra — — — ñ ga he — — — —
 र ० ० ० ङ् ग हे ० ० ० ० ०

na o ra sa ra — ñ ga ba ná — — —
 न ओ र स र • ङ ग व ना • • •

e — — gu ne tu — he.
 ए • • गु ने तु • हे।

RÁGINÍ IMAN-KALYÁNA.

रागिणी इमन-कल्याण ।

TÁLA KÁRYÁLI.

ताल काओयाली ।

Third Strain.

द्वितीय अन्तरा ।

Sá ri ga ma su dhe sá — dhe — ji yá dha ri
 सा ऋ ग म सु धे सा • धे • जि या ध रि

e.
 ए।

RÁGINÍ KEDÁRÁ.

रागिणी केदारा ।

TÁLA EKATÁLÁ.

ताल एकताला ।

Fourth Strain.

चतुर्थ अन्तरा ।

Der der dá — — ni di — m tá de re

देर् देर् दा • • नि दि • म् ता दे रे

dá — — ni ná der der dá ni tá dim
दा . . नि ना देर देर दा नि ता दिम्

tá ná ná ná di — m tá dá re dá — —
ता ना ना ना दि . म ता दा रे दा . .

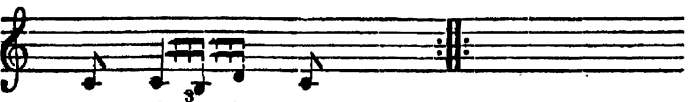
ni de re ná de re ná di — m dim
नि दे रे ना दे रे ना दि . म दिम्

tá di m tá ná ná ná ná ná tá de
ता दि म ता ना ना ना ना ना ता दे

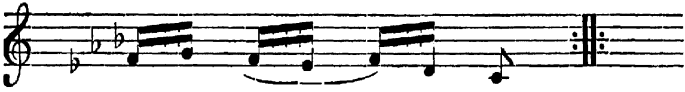
re dá ni tá dá — — ni ná — — de
रे दा नि ता दा . . नि ना . . द

re dá — — ni.
रे दा . . नि।

di t thu n ná — — — — — pra tha
 दि त् थु न् ना ० ० ० ० ० प्र थ

ma uch . chá — — ra na.
 म उच् चा ० ० र ण ।

RÁGINÍ MADHUMÁDHABÍ SÁRANGA.

रागिणी मधुमाधवी-सारङ्ग ।

TÁLA MADHYAMÁNA.

ताल मध्यमान ।

Sixth Strain.

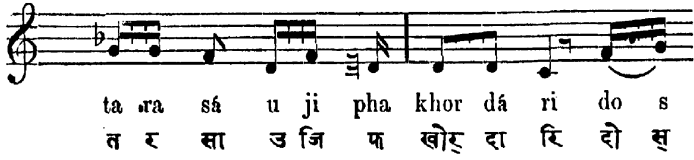
षष्ठ अन्तरा ।

Áy ka rí ma ke á j khán já — — ne
 आय् क रि म के आ ज् खां जा ० ० ने

— — ga — eb ga ba ro — — — — —
 ० ० ग ० एव् ग व रो ० ० ० ० ०

RÁGINÍ PARAJA.

रागिणी परज।

TÁLA SAOYÁRÍ.

ताल सओयारी।

Seventh Strain.

सप्तम अन्तर।

ba ka má — — — — — la hi — —
 व क मा ल हि . .

ka s pha d dá já — — — — — ba ja má
 क स फ ट् दा जा व ज मा

— — — — — la hi — — — — — ha sa na ta
 ल हि ह स न त

ja ná — — — — — kho s'á — — — — — la hi — —
 ज ना . खो शा ल हि .

— — — — — sál lu a le — — — — — ha
 साल लु अ ले ह

yá — — — — — la hi — — — — —
 या ल हि

RÁGINÍ BEHÁG.

रागिणी बेहाग ।

TĀLA JHĀNPATĀL.

ताल भांपताल ।

Eighth Strain.

अष्टम अन्तरा ।

Pra na má mi s'am bhuñ s'i ba ñ sa ka la

प्र ण मा मि श्म भुं शि वं । स क ल

ma — ñ ga lañ pañ chá — na na —

म । ङ् ग लं पञ् चा । न न ।

pa ra ma yo — gai ka ni la yañ,

प र म यो । गै क नि ल यं ।

(10)

KÁOYÁL-KÁLBÁNÁ.

THIS kind of song is composed in the Arabic language, and has for its subject the praise of the Almighty or of Mahomed the prophet. It is generally sung by a class of singers, known as the "Kábdáe."

(१०)

काओयाल-कालबाना ।

आलेहक आऊ आबायास्ते मूरदेखो दारा । समुभ वुभके साचि
साचि साचि नात गोपाले भावे साचिके मनमे आचकहा यास्ते आज
नबिके दिख् दारा ।

RÁGINÍ IMAN-KALYÁNA.

रागिणी, इमन-कल्याण ।

TÁLA SURPHÁKTÁ.

ताल सर्पाक्ता ।

First Strain.

आख्यायी ।

Á le ha ka á — hu — á —

आ ले ह क आ • ऊ • आ •

lá — — — — — yá s te mú r
ला • • • • • या स् ते मू र

de kho dá — — rá.
दे खो दा • • रा।

Second Strain.

अन्तरा ।

TĀLA MADHYAMĀNA.

ताल मध्यमान ।

Sa mu — jha bu jha — ke sá — —
स मु • झ बु झ • के सा • •

chi — sá — chi — sá — chi — — bá —
चि • सा • चि • सा • चि • • वा •

ta go pá — — le — bhá — — be.
त गो पा • • ले • भा • • बे ।

TÁLA KÁOYÁLI.

ताल काओयाली ।

Sá chi ke ma na me á cha ka há — — .
सा चि के म न मे आ च क हा ० ० ।

TÁLA SURPHÁKTÁ.

ताल सुरप्पाकता ।

yá s te áj na bí ke dil dá — — — rá.
या स् ते आञ्ज न बी के दिष् दा ० ० ० रा ।

(11)

GUL-NAKS.

This species of song is generally composed in the Persian language. The expression "Gul" (flower) must be used in some portion of the composition.

(११)

गुल्-नक्स ।

गुल्खण्ड ओ वुल् वुल् चयचहा मे जनदना रय कुमदि सव्वरा वाजा
खोद मन दपा मुक वाचमन् श्रीशा बदस्स यामेनेहद्गा मेचमन् कज रवेकज
अयज्मन् आय्जामे विया वीवि ।

RĀGINĪ IMAN-KALYĀNA.

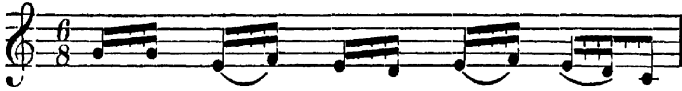
रागिणी इमन-कल्याण ।

TĀLA EKATĀLĀ.

ताल एकताला ।

First Strain.

आस्थायी ।

Gu l kha n da o bu l bu l chay
 गु ल ख न दा ओ बु ल बु ल चय

cha há — me ja na da ná — — ray
 च हा • मे ज न दा ना • • रय

ku m ri sar ba rá — — — bá já —
 कु म रिसर् व रा • • • वा जा •

khod mu — n da pá mu — k bá cha man
 खोद मु • न द पा मु • क् वा च मन

(१२)

टप्पा ।

सात राजि रना नावे मिखितकि नहि दोतोदा मिलासा । मेय मन
विष्णु तोरफेकावेदि दया वरुफे पायेतु दि गर्दि दारा मालीदोसा ।

RĀGINÍ KHĀMBĀJ.

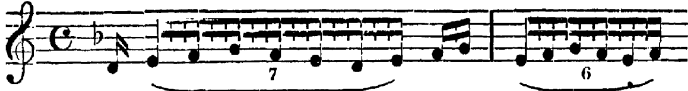
रागिणी खाम्बाज ।

TĀLA MADHYAMĀNA.

ताल मध्यमान ।

First Strain.

आस्थायी ।

Sá ta — — — — — rá ji ra — — — — —
सा त ० ० ० ० ० ० राजि र ० ० ० ० ०

ná ná be — — — — — mi li ta ki na hi
ना ना वे ० ० ० ० मि खि त कि न हि

do — — — — — to — — — — — dá — — — — —
दो ० ० ० ० ० तो ० ० ० ० ० दा ० ० ० ०

mi la ná ———— sá ————
मि ल ना ० ० ० सा ० ० ० ० ० ० ० ० ० ०

Second Strain.

अन्तरा ।

Mey man bi ———— shnu tor phe ká be ————
मेय मन् वि ० ० ० ० श्नु तर् फे का वे ० ० ०

di ———— da yá ———— ba — r ka
दि ० ० ० ० द या ० ० ० ० व ० र् क

phe ———— pa — e tu — di ————
फे ० ० ० ० ० पा ० ० ए तु ० दि ० ० ०

ga ———— r di dá rá má ————
ग ० ० ० ० ० र् दि दा रा मा ० ० ० ०

lí do — — — — —
 ली दो

sa — — — — —
 सा

(13)

K H E Y Á L .

THE *Kheyál* song has a very graceful style and is full of elegance and embellishments. It is lighter than the *Dhrupada* but graver than the *Tappá*. The Sanskrit style of songs called *Lahachárikā* was introduced, under the designation "*Kheyál*," by Sultan Hossain Shirki of Jounpore.

(१२)

खेयाल ।

एदैया मातशारा योगी मेरे हारे आर हो एदैया मातशारा योगी मेरे हारे आर हो । डिमि डिमि डिमि डिमि डमरु वाजे पिनाकी लाल बाजाय हो कानन सोहे दण्डकि माला श्रीश नागल पटार हो ।

RÁGA BHAIKABA.

राग भैरव ।

TÁLA KÁOYALÍ.

ताल काओयाली ।

First Strain.

आस्यायी ।

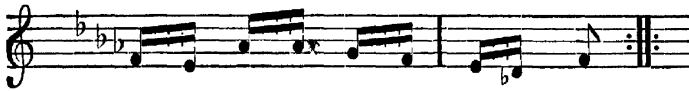
E dai yá má ta yá rá yo gí me re

ए दै या मा त या रा यो गी मे रे

dvá ro á e ho e dai yá má ta yá rá

द्वा रे आ ए हो ए दै या मा त या रा

yo gí me re dvá ro á e ho.

यो गी मे रे द्वा रे आ ए हो ।

Second Strain.

अन्तरा ।

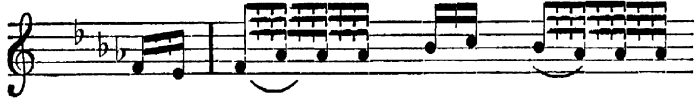

Di mi di mi di mi di mi da ma ru bá je pi

डि मि डि मि डि मि डि मि डं म रु बा जे पि

ná kí lá la bá já e ho — ká na na
ना की ला ल वा जा ए हो । का न न

so he ru n da ki má lá s'í — s'a ná
सो हे रु ण ड कि मा ला श्री । श ना

ga la pa ta e ho.
ग ल प टा ए हो ।

(14)

TAP-KHEYÁL.

As the name implies, this species of song is a combination of the *Tappa* and *Kheyál*. With respect to the wording and to the style of music, it partakes of the nature of both the above-mentioned specimens.

(१४)

टप्-खेयाल ।

काजरारे नयनते हारो कजरारे नयनते हारो बढे लागे साजि-
नारोरा । कोन गणु पिया बसिर हे मोहे मेरे नन्द चनाहि काजरे ।

RÁGINÍ PARAJA.

रागिणी परज ।

TÁLA MADHYAMÁNA.

ताल मध्यमान ।

First Strain.

आखायी ।

Ká ja rá — — re — na — y
 का ज रा . . रे . न . य

na te — — há ro — — — — ka ja
 न ते . . हा रो क ज

rá — — re — na — y na te — —
 रा . . रे . न . य न ते . .

há ro — — — — ru rhe — lá — ge —
 हा रो रु रे . ला . गे .

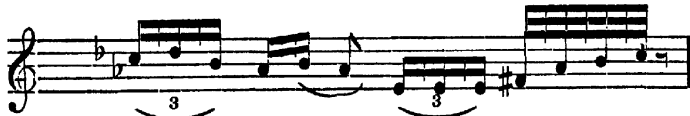
— sá ji ná — — — — — ro rá —
 • सा जि ना • • • • • रो रा • ।

Second Strain.

अन्तरा ।

Ko — — na gu na pi yá — — ru si ra
 को • • न गु ष पि या • • र सि र

he — — mo he — me re nan da la ná hi
 हे • • मो हे • मे रे न न द ल ना हि

ká — j re — — — — —
 का • ज रे • • • • • ।

(15)

THUÑRÍ.

THE *Thuñgrí* is intended for female singers and is set to light *rāgas* and simple *tālas*. The singing is invariably accompanied with appropriate gestures.

(१५)

ठंरी ।

नउजि लागि आंखि आंउनसेरे जि नकि हितसे एतना दुख पाओ ।
आग् लागेतो वुते जखसेरे जख् माभ् लागेतो वुते केयसेरे हमारि विधोग
शकुसे कट तुहे पियाके विधोग कटे केयसेरे ।

RĀGINÍ DEO-JHIJHIT.

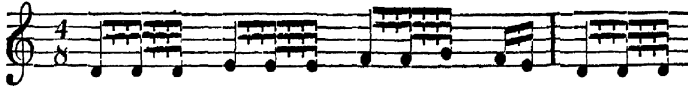
रागिणी देओ-भिभिट ।

TĀLA THUÑRÍ,

ताल ठंरी ।

First Strain.

आस्थायी ।

Nau ji lá gi ān khi ān u na seṅ re ji na ki
नउ जि ला गि आं खि आं उ न से रे जि न कि

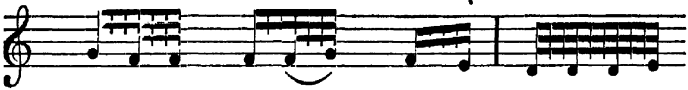
hit se e ta ná du kha pá o.
हित से ए त ना दु ख पा ओ ।

Second Strain.

अन्तरा ।

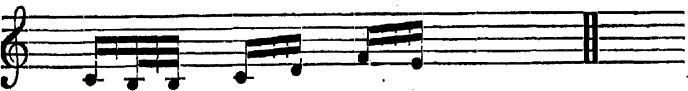
Ág lá ge to bu te ja l sen re jal májh lá
 आग् ला गे तो बु ते ज ल से रे जल माग् ला

ge to bu ten ke y sen re há má ri bi
 गे तो बु ते के य से रे हा मारि बि

yo ga s'a tru se ka ta tu he pi yá ko 'bi
 यो ग श त्रु से क ट तु हे पिया के बि

yo ga ka te key sen re.
 यो ग क टे केय से रे।

(16)

G A G A L .

THE *Gagal* is generally composed in the Urdu and Persian languages. As in the *Thaurá*, the songs treat invariably of love, and the singing is accompanied with suitable gestures to represent the words.

(१६)

गजल ।

साजा वाद् खोदा या दिल् बेराने रा या मदेमे हरेवो ताहि चमुसल्
मानेरा । गर् सञ्चोद् बरके करम् सामारहे गर्हे रया बेअवेके तातेया
करद वया वानरा ।

RĀGINÍ PILU-JAŅLĀ.

रागिणी पिलु-जंला ।

TĀLA POSTĀ.

ताल पोस्ता ।

First Strain.

आस्थावी ।

Sá — já bá d kho dá yá di l be
सा . जा वा द् खो दा या दि ल् बे

rá ne — rá — yá ma de me ha re bo tán
 रा ने • रा • या म हे मे ह रे वो तां

hi cha mu sal má ne — rá —
 हि च मु सल मा ने • रा •

Second Strain.

अन्तरा ।

Gar sa o d bar ke ka ram sá má ra 'he
 गर स ओ द् बर के क रम सा मा र हे

gar me ra yá be s'a be ke tá te yá —
 गर मे र या बे श्वा बे के ता ते या •

kar da be . yá bá ne — rá —
 कर द बे या वा ने • रा •

(17)

HORI.

THE *Hori* Song is intended to be sung on the *Dola-játrá*, or the Swinging Festival, which generally takes place in the end of February or in the beginning of March. It describes the life and virtues of *Krishna*, and is set to high-class *rágas* and invariably to a particular *tála*, known as the *Dhámára*.

(१७)

होरि ।

पिचकारि मारि रङ्ग रसिया मेरे मुख पर आविर अचकतारि ।
 श्याम रङ्गिणे सखा सङ्ग रसिया मिनति करतु मेय हारि मारि रङ्ग
 रसिया ॥

RÁGINÍ BHAIRABÍ.

रागिणी भैरवी ।

TÁLA YAT.

ताल यत ।

First Strain.

आस्यायी ।

Pi ch ká ri má — ri — — rañ ga

पि च का रि मा • रि • • रङ्ग ग

'ra si yá me re mu kha pa ra á bi
र सि या मे रे मु ख प र आ वि

ra a cha ka tá ri.
र आ च क ता रि।

Second Strain.

अन्तरा ।

S'yá ma rañ gi le sa khá sañ ga ra ' si
स्या म रङ् गि ले स खा सङ् ग र सि

yá mi na ti ka ra tu mey há ri
आ मि न ति क र तु मेय् हा रि

má — ri — — rañ ga ra si yá.
मा . रि . . रङ् ग र सि या।

(18)

RĀGAMĀLĀ.

THE *Rāgamālā* or the garland of *Rāgas* is composed of a number of strains, each set to a different *rāga*. The first strain has to be repeated at the end of each part, and each strain must contain the name of the particular *rāga* to which it is set. This kind of song is almost rare, owing, perhaps, to the difficulty in the composition or rendering of it.

(१८)

रागमाला ।

धये भैरव महादेव श्रीश जटा ओर गङ्गाधर । आशावरी वषपर ।
योगियाको धानधरे । खटदरशनमे मद्दिमा जिन्के । विभाषत । सखित
पान कर मातआलाहियाके नहि ठोर । दयासिन्नु । भक्त भय तोड़ी ।
ए सारङ्गमे वीण वाजाओत । अनमूलतान मानसी । गुरवी अरुणशि ।
गौरी सातथे ॥

RĀGA BHĀIRABA.

राग भैरव ।

TĀLA MĀDHYAMĀNA.

ताल मध्यमान ।

First Strain.

आस्थायी ।

Dhā — — — e — bhāi — — — ra ba — —

धा • • • ए • भै • • • र व • •

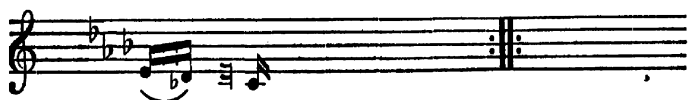
ma — — há — — — de — ba s'í —
 म ० ० हा ० ० ० दे ० व श्री ०

— s'a ja tá — — — o ra ga — — ní
 ० श ज टा ० ० ० शो र ग ० ० ङ

gá — — — — — — — — — —
 गा ० ० ० ० ० ० ० ० ० ०

dha — ra.
 ध ० र।

RÁGINÍ ÁSÁBARÍ.

रागिणी आशावरी ।

Second Strain.

अन्तरा ।

Á — — s'á — — ba — — rí — —
 आ ० ० शा ० ० व ० ० री ० ०

— bri sha pa ra.
 ब्रि ष प र।

RÁGINÍ YOGINÁ.

रागिणी योगिया ।

Third Strain.

तृतीय अन्तरा ।

Yo-gi-yá — — — ko dhyá—
 यो० गि० या००० को ध्या००००००

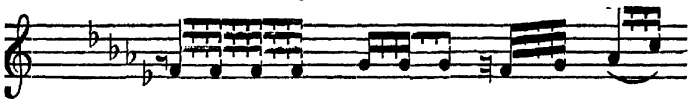
— — — na dha re.
 ००००० न ध रे।

RÁGINÍ KHATA.

रागिणी खट ।

Fourth Strain.

चतुर्थ अन्तरा ।

Kha ta da ra s'a na me ma hi má —
 ख ट द र श न मे म हि मा०

ji na ke — — .
जि न के ० ० ।

RĀGINĪ BIBHĀSHA.

रागिणी विभास ।

Fifth Strain.

पञ्चम अन्तरा ।

Bi bhá — — — — —
वि भा ०

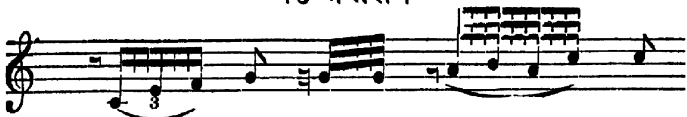
sha ta.
ष त ।

RĀGINĪ ĀLĀHIYĀ.

रागिणी आलाहिया ।

Sixth Strain.

षष्ठ अन्तरा ।

Sam bi ta pá na ka ra — — — má
सम् वि त पा न क र ० ० ० मा

ta — — á — lá — hi — yá — — —

त . . आ . सा . हि . या . . .

ke — na hi tho — — r.

के . न हि ठो . . र।

RÁGINÍ SINDHU.

रागिणी सिन्धु ।

Seventh Strain.

सप्तम अन्तरा ।

Da — — yá — — — —

द . या

si — — — — — n dhu.

सि न् धु ।

RÁGINÍ TORÍ.

रागिणी टोड़ी ।

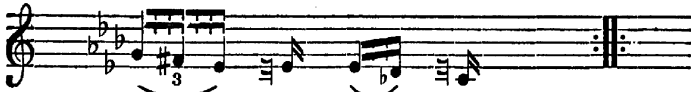
Eighth Strain.

अष्टम अन्तरा ।

Bha — — — — — ka — — — — — ta

भ ० ० ० ० ० क ० ० ० त

bha — — ya to — rí.

भ ० ० य तो ० डी ।

RÁGINÍ SÁRAṄGA.

रागिणी सारङ्ग ।

Ninth Strain.

नवम अन्तरा ।

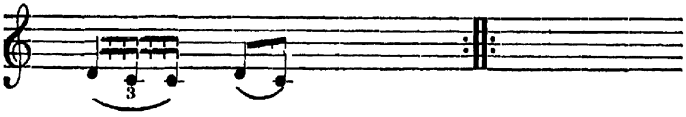

E — sá — — — — — ra — ṅ ga — —

ए ० सा ० ० ० ० र ० ङ ग ० ०

me — — bí — — — na 'bá já —
 मे ० ० बी ० ० ० न वा जा ०

— — ० 'ta —
 ० ० खी त ० ।

RÁGINÍ MULTÁNÍ.

रागिणी सुलतानी ।

Tenth Strain.

दशम अन्तरा ।

A na mu — la — — tá — — — — —
 अ न मु ० ल ० ० ता ० ० ० ० ०

— — na má — — — na so —
 ० ० न मा ० ० ० न सो ० ।

RÁGINÍ PURABÍ.

रागिणी पुरबी ।

Eleventh Strain.

एकादश अन्तरा ।

Pu — — — ra bí — — — — a —
 पु . . . र बी अ .

— ru na s'í — — .
 . र ण श्री . . ।

RÁGINÍ GAURÍ.

रागिणी गौरी ।

Twelfth Strain.

द्वादश अन्तरा ।

Gau — — — rí — — — sa — ta le.
 गौ . . . री . . सा . त ले ।

(19)

A SONG OF RAM-PERSHAD.

RAM PERSHAD SEN, the author of this song, was born in a village named *Kumārhatta*, near *Hallishahar*. He had a fair knowledge of Sanskrit and Persian, and had, from a very early age, a predilection for composing spiritual songs. He was not a clever musician nor had he a good voice, but the pathos which he threw into his compositions, together with the peculiar character of the music to which he set them, has rendered his songs exceedingly popular. He was a devout follower of *Kāli*, in whose praise he had composed a large number of songs, full of simple and beautiful rhetoric, which have, even to this day, continued to be looked upon as great favorites, especially by men of a religious turn of mind. These songs are frequently sung by the street-beggars who manage to make much of these hackneyed yet ever-fresh compositions. Rajah Krisna Chunder Roy of Krisnaghur (who was contemporary to Nawab Sheraj-u-dowllah), liked Ram Pershad very much and is said to have given him the literary title "*Kabi-ranjana*."

(১৯)

রামপ্রসাদী ।

মায়ের এমনি বিচার বটে । বিচার বটে গো আনন্দময়ী ।
আদালতে আজি দিয়ে, হাজির আছি করপুটে ; ওমা কবে
যে শুননি হবে, ত্রাণ পাব যা এ সঙ্কটে ।

RÁGINÍ KHÁMBÁJ-JAÑLÁ.

রাগিনী খাম্বাজ-জংলা।

TÁLA EKATÁLÁ.

তাল একতাল।

First Strain.

আস্থায়ী।

Má ye — — r em ni bi chár ba te

মা য়ে . . র্ এম্ নি বি চার ব টে

má ye — — r em ni bi chár bi chár

মা য়ে . . র্ এম্ নি বি চার বি চার

ba te — go á nan da ma yi má ye

ব টে . গো আ নন্ দ ম য়ি মা য়ে..

— — r em ni bi chár ba te.

. . র্ এম্ নি বি চার ব টে।

Second Strain.

অন্তরা ।

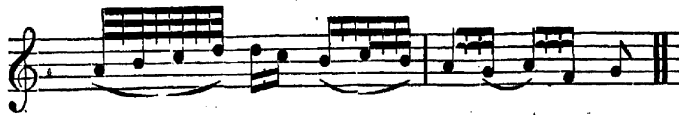
Á dá la te á — r ji di ye — —
 আ দা ল তে আ • র্ জি দি রে • •

— há jir á chhi ka ra — — pu te — o má
 • হা জির্ আ হি ক র • • পু টে • ও মা

ka be ye s'ú na ni ha be — —
 ক বে যে শু ন নি হ বে • •

trá — — n pá ba má — — e sa ñ ka te.
 ত্রা • • ন্ পা ব মা • • এ স ঙ্ ক টে ।

(20)

A SONG OF THE BĀULS.

THIS is a kind of song sung by a certain Hindu religious sect, known as the *Bāuls*. According to their doctrines, the subjects of their worship, Rādhā and Krishna, live in the human body, as everything else, in heaven or earth, does; and it is their belief that love between man and woman, when brought to perfection, leads to the enjoyment of divine love. The *Bāuls* wear a fantastic dress, use rosaries, made of Coral, crystal beads &c., do not shave at all, and tie up their hair in tufts over their heads. They do not believe in idol worship or fasting. Their religious songs are simple yet impressive.

(২০)

বাউলের গান ।

সত্য বল সুরপথে আমার মন তলাতল পাতাল খুঁজে পাবি রে শ্রী
 (ভোলা মন পাবি রে শ্রী) বৃন্দাবন মন কথা শোন । মিথ্যা কথা প্রবঞ্চ-
 নায় যেতে পারবে না পথে আছে রে থানা আর পড়লে ধরা যাবি মারা রে
 ওরে হারাবি (ও ভোলা মন হারাবি) অমূল্য ধন । (মন কথা শোন) ।
 ফড়ে যারা মরবে তারা বাঁচিথারাতে কন্ তাদেব তসিল করবে যম, আর
 গদিয়ান মহাজন যারা রে তারা বসে কিন্বে (ভোলা মন বসে কিন্বে)
 প্রেমরতন (মন কথা শোন) ।

RÁGINÍ YOGÍYÁ-JAṆLÁ.

রাগিনী যোগিনী-জংলা ।

TĀLA KHEMTĀ.

তাল, খেমটা ।

First Strain.

আস্থায়ী ।

Sa tya bal su pa the chal á már man
স তা বন্ সু প থে চল আ মার্ মন্

ta lá tal pá tal khu je pá bi re s'rí bho
ত লা তল্ পাতাল্ খু জে পা বি রে শ্রী ভো

lá man pá bi re s'rí brin dá ban man ka thá s'on.
লা মন্ পা বি রে শ্রী বন্ দা বন্ মন্ ক থা শোন্ ।

Second Strain.

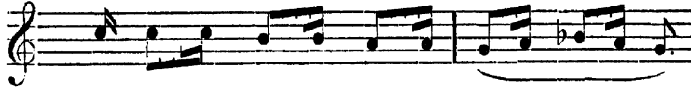
অন্তরা ।

Mi thyá ka thá pra ban cha náy ye te pár be
মি থ্যা ক থা প্র বঞ্ চ নায়্ যে তে পার্ বে

ná — pa the á chhe re thá ná ár par
না • প থে আ ছে রে খা না আর্ পড়্

le dha rá yá bi má rá re — — — —
লে ধ রা য়া বি মা রা রে • • • •

o re há rá bi o bho lá man há rá
ও রে ছা রা বি ও ভো লা মন্ হা রা

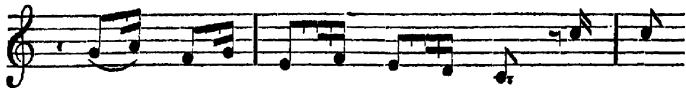
bi a mú lya dhan man ka thá s'on.
বি অ মু ল্য ধন্ মন্ ক থা শোন্।

Third Strain.

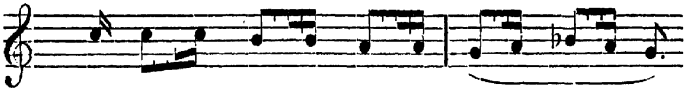
তৃতীয় অন্তরা।

Pha re yá rá mar be tá rá bát khá rá te
ফ ড়ে য়া রা মর্ বে তা রা বাট্ খা রা তে

ka m tá der ta sil kar be yam 'ár ga
ক ম্ তা দের্ ত দিল্ কর্ বে যম্ আর্ গ

di yán ma há jan yá rá re — — — —
দি য়ান্ ম্ হা জন্ যা রা রে

tá rá ba se kin be bho lá man ba se
তা রা ব সে কিন্ বে ভো লা মন্ ব সে

kin be prem ra tan man ka thá s'on.
কিন্ বে প্রেম র তন্ মন্ ক থা শোন্।

(21)

A DURWAN'S SONG.

THE Durwan's song, sometimes called the *Ghanto* or *Chaiti*, is a kind of rustic song, sung by Hindusthání Durwans (door-keepers) or Hindusthání ploughmen, while at work in the fields. Sometimes the Durwans invite their friends to their master's house, and spend with them a portion of the day or night in singing these songs, accompanied with the *Dhola* and *Mandirá*.

(२१)

दरयान जातिर चैति गान ।

नयनवाख लागि गेलो चकइ कर डोर मोरे रामा हो । हाजिपुक
चकइ भ्रमर या पटने करडोर मोरे रामा हो ॥

RÁGINÍ PILU-JAŅLÁ.

रागिणी पिलु-जंला ।

TĀLA KĀOYĀLĪ.

ताल काओयाली ।

First Strain.

आस्थायी ।

Nay na bá — — — na lá gi — ge — —
नय न वा ० ० ० ख खा गि ० गे ० ०

lo cha ka i ka ra dor mo re rá má ho.
लो च क इ क र डोर मो रे रा मा हो ।

Second Strain.

अन्तरा ।

Há ji pu — — ke cha ka i bhra ma ra
हा जि पु ० ० के च क इ भ्र म र

yá pa ta ne ka ra dor mo re rá má ho.

যা প ট নে ক র ড়োঁ মো হে রা মা হোঁ ।

(২১)

A SONG OF THE SNAKE-CHARMERS.

THIS kind of song is generally sung by the Snake-charmers, to the accompaniment of the pastoral wind-instrument, called the *Tubri*. The words are invariably invocations to the deities that preside over serpents, to protect the players from accidents when playing with them or hunting for them in holes or jungles.

(২২)

সাপুড়িয়ার গান ।

ওরে ভোলামন রে হুর্গানাম বল বদনে নম গো নম গো হুর্গা নম নাগায়নি, প্রথমে বন্দিব তব চরণ হুখানি, তিন লাখ পাঠাইলাম কেহ নাই তার এলো, সরম পাইয়ে নাগ দেখা না করিল, প্রথম প্রহরে চলে নামে বন্ধরাজ, কে আলে কে আলে নাগ খুড়া এলে তুমি, তোমারে না দেখে খুড়া নিতি কাঁদি আমি ।

RÁGINÍ PILU-JAÑLÁ.

রাগিণী পিলু-জংলা ।

TÁLA THUÑRÍ.

তাল হুংরী ।

O re bho lá ma — n re dur gá nám ba la

ও রে ভো লা ম . ন্ রে দুর্গা নাম্ ব ল

ba dá ne na ma go na ma go dur gá na ma
ব দ নে ন ম গো ন ম গো দুর্ গা ন ম

ná rá ya ni pra tha me ban di ba ta ba
না রা য় নি প্র থ মে বন্ 'দি ব ত ব

cha ra na du khlá ni tin lák pá tha i lam
চ র ণ দু খা নি তিন্ লাক্ পা ঠা ই লাম্

ke ha ná i tár e lo sa ra ma pá i ye
কে হ নাই তার্ এ লো স র ম পা ই রে

ná g de khlá ná ka ri la pra tha ma pra
না গ্ দে খা না ক রি ল প্র থ ম প্র

ha re cha le ná me bañ ka ráj ke á le ke
হ রে চ লে না মে বঙ্ ক রাজ্ কে আ লে কে

á le ná g khu rá e le tu mí to má

আ লে না গ্ খু ড়া এ লে তু মি তো মা

re ná de khe khu rá ni ti kán di á mi.

রে না দে খে খু ড়া নি তি কাঁ দি আ মি ।

উল্লিখিত স্তরানুসারে নিম্নলিখিত পদগুলি গেষ ।

তারপর বন্দ্বিলাম নামে কালনাগিনী ।—

ইন্দ্র নাই ছিন্দ্র নাই লোহার বাসঘর ।

তাতে শুয়ে নিদ্রা যায় বেহুলা লুখিন্দ্র ॥

সিতানেতে ছিল নাগ পদতলে গেল ।

নিদ্রার আলিসে বেহুলা পাসমোড়া দিল ॥

আশমোড়া পাশমোড়া দিল লুখিন্দ্র ।

পদ ঘা লাগিল সাপের মস্তকের উপর ॥

চাঁদ সুরয় বিষ্ণুবালা-তোমরা হইও সাখি ।

মিনি অপরাধে বেনেহু ছেলে দণ্ডে মারে লাথি ॥

খণ্ডল কপালি বেহুলার চির লয়ে দাঁতি ।

বিবাহ রাত্রি খেলো সাপ না পোহাল রাতি ॥

পদ্মপাতে নিল জন্ম পছয়া কুমারী ।

শিবের জটায় জন্ম নিলে এহ কালনাগিনী ॥

(23)

A SONG OF THE KÁHARS.

THIS kind of song is sung by a low class of people known as the Káhars. On certain occasions, and generally during leisure hours, these people assemble and sing these songs, accompanied with the *Huruk* and *Jhánj*.

(२३)

रञ्जोयानि बेहारादिगेर गान ।

ताल वामे वाढ़ तुंत लयाकेमे बइया मेय् करौ करे खेतया वाढ़इ
लागुजं थाक् वालि मेय् करौकरे तिरिया तु वाढ़ तु आपने नाइ धरया
मेय् करौकरे थोवन वढ़इ लास सुरार मेय् करौ करे ।

RÁGINÍ PILU-JANLÁ.

रागिणी पिलु-जंला ।

TÁLA THUÑRÍ.

ताल ठुंरी ।

Tā la bá — me bá rha tun ta la yá
ता ल वा • मे वा ढ तुं त ल या

ke me rui yá mey ka ron ka re — khe ta
के मे बइ या मेय् क रौ क रे • खे त

yá bá r_hai lá gu hun yá_k bá li mey ka
या वा ढ़हा खा गु जं याक् वा लि मेय क

ron ka re — ti ri yá — tu bá r_ha tu
रो क रे ० ति रि या ० तु वा ढ़ तु

á pa ne ná i ha ra yá mey ka ron ka
आ प ने ना इ हर या 'मेय क रो क

re — yo ba na^{ba} r_hai lá sa su rá ra
रे ० यो ब न व ढ़हा स सु रा र्

mey ka ron ka re —
मेय क रो क रे ॥

(24)

KĪĀJRI.

THIS species of song, in vogue in the North-Western Provinces, is specially sung in the month of August, on the occasion of the *Jānma Ashtami*, or the anniversary of the birth-day of *Krishna*. The period for which this kind of singing continues is a week—it commencing four days previous to the festival and ending on the fourth day after it. It is sung in company with *Dhola* and *Mandirā*, and with a peculiar movement of the body, accompanied with the snapping of the fingers. It is sometimes sung on occasions of marriage.

(२४)

काज्रि ।

फुलगे दयाक आडे आडे आवे गरिया । टपकल नद च्चोलखोरिया
ए च्चओ लखोरिया ।

RĀGINĪ PILU-BĀROYĀ-JAṆLĀ.

रागिणी पिलु-बारीया-जंला ।

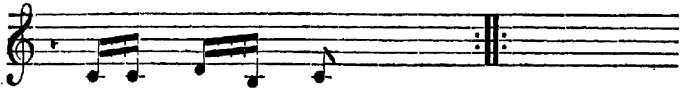
TĀLA THUṆRĪ.

ताल ठंरी ।

First Strain.

आस्यायी ।

Phu la ge da yá ke á re á re
फु ल गे द या के आ डे आ डे

á be go ri yá.

आ वे गो रि या ।

Second Strain.

अन्तरा ।

Ta pa ka la bún da chú o la o ri

ट प क ल बूँ द चु ओ ल ओ रि

yá — e chu o la o ri yá — — .

या ० ए चु ओ ल ओ रि या ० ० ।

(25)

A SONG OF THE SÁNOTÁLS.

THIS kind of song is sung by the aboriginal tribes known as the Sánotáls who live in the Sánotál Perguunas, and in the Districts of Midnapore, Beerbhoom, &c. The tune and the words are as wild as the tribes whose national song they represent.

(२५)

सांभ्रोतालि गान ।

राजा दार विरम् कौद् रोङ्गे राजा दार विरम् कौद् रोङ्गे
 राजा दार विरम् कौद् रोङ्गे । कोन् फुखेर् फोद्ना जुहि फुखेर्
 फोद्ना वाङ्ने वज् वाङ्ने वज् दार विरम् कौद् रोङ्गे ।

RĀGINĪ JANLĀ.

रागिणी जंला ।

TĀLA THUŔŪ.

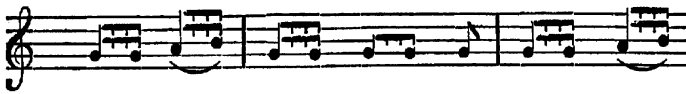
ताल ठुंरी ।

First Strain.

आस्थायी ।

Rá já dá r bi ram konḍ ron ge — —
 रा जा दा र् वि रम् कौद् रो' गे ० ०

rá já dá r bi ram konḍ roñ ge rá já dá r
 रा जा दा र् वि रम् कौद् रो' गे रा जा दा र्

bi ram konḍ roñ ge.
 वि रम् कौद् रो' गे ।

Second Strain.

अन्तरा ।

Kon phu ler phod ná — — ju hi phu ler
 कोन् फु खेर फोद् ना ० ० जु हि फु खेर

phod ná bār ne — baj bār ne — baj dá r
 फोद् ना बाङ् ने ० बज् बाङ् ने ० बज् दा र्

bi ram kond roñ ge.
 बि रम् कोन्द् रो गे ॥

(26)

KÍRTANA.

THE *Kírtana* system of songs (*kírti* in Sanskrit) is supposed to have been established in Bengal, at the time when Bidyá-pati and Chandidása flourished (about 1378 of the Christian era). They were very sincere and devout followers of *Krishna* and were the authors of several metrical compositions, regarding his life and character, which were afterwards set to music and sung in temples and other places of worship, to the accompaniment of the *Khola*.

A century later when *Chaitanya* the great leader of the *Vaisnav* sect of the Hindus, flourished and made quite a stir amongst the religious communities in Bengal, he introduced the procession system of *Kirtana* songs. These songs were sung from street to street, by himself and his followers and admirers and succeeded in drawing many people towards the doctrines they preached.

Both the system of *Kirtana* songs are still in use amongst the people of Bengal. The specimen given below belongs to the former system.

(২৬)

কীর্তন ।

ধৈর্যং রহ ধৈর্যং রাই ধৈর্যং হাম্ গচ্ছং মথুরায়ৈ চুড়ব পুরী প্রতি প্রতি
গৃহে যাহা দরশন পাওয়ে আৰ্ যাবার বেলা কাঁদিস না মা, একবার
হাস গো চন্দ্রমুখি রাই আমি গরব করে বাছ দোলায়ে চলে যাই যাক্
যাক্ যাক্ না কেন কোথা গেছে সে তোর প্রেমডুরিতে বাঁধা আছে ।

RĀGINĪ JAṅLĀ-DEOGIRĪ.

রাগিণী জংলা-দেগিরী ।

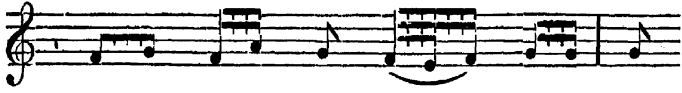
TĀLA EKATĀLĀ.

তাল একতাল ।

Dhair yyañ ra hu dbair yya — ñ rá i

ধৈর্ যাং র হু ধৈর্ যা ০ ং রা ই

dhair yyañ ra hu dhair yya — ñ há ma gach
 ধৈর্ যাং র হু ধৈর্ যা . ং হা ম গচ্

chha ñ ma thu rá — ye — — gach cha ñ
 ছ ং ম * থু রা . য়ে . . গচ্ ছ ং

ma thu rá — ye — — dhu — ra ba pu rí
 ম থু রা . য়ে . . তু . ড ব পু রী

pra ti pra ti gri he yá há da ra s'a na
 প্র তি প্র তি গৃ হে যা হা দ র শ ন

pá o ye — — dhair yyañ ra hu dhair yya — ñ
 পা ও য়ে . . ধৈর্ যাং র হু ধৈর্ যা . ং

rá i dhair yyañ ra hu dhair yya — ñ ár
 রা ই ধৈর্ যাং র হু ধৈর্ যা . ং আর্

yá bār be lá — kán dis ná — má — — —
 যা বার্ বে লা • কাঁ দিস্ না • মা • • •

dhair yyañ ra hu dhair yya — ñ ek bār hás go
 ধৈর্ যাং র হু ধৈর্ যা • ং এক বার্ হাস্ গো

chan dra — chan dra mu khi rá — — — — — i
 চন্ ড্র • চন্ ড্র মু খি রা • • • • • ই

ga ra ba ka re bá hu á mi ga rab
 গ র ব ক রে বা হু আ মি গ রব্

ka re ek bār hás go rái á mi ga rab
 ক রে এক বার্ হাস্ গো রাই আ মি গ রব্

ka re ek bār hás go rái á mi ga ra
 ক রে এক বার্ হাস্ গো রাই আ মি গ র

ba ka re ga ra ba ka re bá hu du lá
ব ক রে গ র ব ক রে বা হ ছ লা

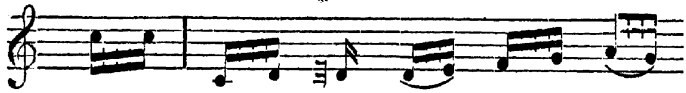
ye — cha le — yá — i dhair yyañ ra hu dhair
রে • চ লে • যা • ই ধৈর্ যাং র হ ধৈর্

yya — ñ rá i yák yák yák ná ke ne —
য • ঞ রা ই যাক যাক যাক না কে নে •

yák yák yák ná ke ne — ko thá ge chhe —
বাক যাক যাক না কে নে • কো থা গে ছে •

se tor prem du ri te — bán dhá á —
সে তোর্ প্রেম ডু রি তে • বা ধা আ •

che — — —
ছে • • •

(27)

J Á T T R Á .

THE origin of the *Játrá* species of musical entertainment is traced in the following manner. After *Krishna* (who, according to the Hindu Purans, or mythological history, was one of the incarnations of the Divinity, and whose scene of action chiefly lay in *Brindábana*, in the North-Western Provinces of India) had finished his earthly career, the people of the country used to have *Dvábása-Játrá* or twelve festivals annually celebrated in his honor. On each of these occasions they used to dance and sing songs illustrative of his life, character and exploits, accompanied with dramatic representations of them. This practice was and is still in vogue in the Upper Provinces and goes by the name of *Rásdhári Játrá*. The *kriti* songs of old having failed to satisfy the mind of the people, this form of entertainment was substituted in its place. As time advanced, the people of Bengal likewise felt the necessity of religious songs, in an attractive form—such as should combine amusement with spiritual sentiments. Hence the origin of *Játrás* in Bengal. About 300 years are said to have elapsed since they were introduced here. Originally the subject of *Játrás* was confined to the virtues and deeds of *Krishna*. But now other subjects from the mythology are chosen for the representations. The songs sung in the *Játrás* of old, bore the character of *Kírtana*, from which they had evidently sprung. The tunes have now been materially modified to suit the tastes of the present generation. The difference between *Kírtana* and *Játrá* is that the former relates the character and virtues of *Krishna*, sung singly or in chorus, to the *khola*, whereas the latter is performed by a company who personate the different characters that are required in the representation of a certain portion of *Krishna's* life, and who

sing to the accompaniment of other musical instruments, besides the *khola*, such as the *Violin*, *Dholaka*, *Bányá*, *Tablá*, &c. The *Játrá*, is, in short, a sort of opera in a rough state—*minus* the scenes. Now-a-days, subjects other than the life of *Krishna* form the text of *Játra* entertainments.

The specimen here given is taken, from the once very popular *Vida-Sundara Játrá* of Gopal Ure, who lived about 40 years ago.

(২৭)

যাত্রা ।

আমায় যদি কুল দেন কুলকুণ্ডলিনী, নিস্তারকারিণী তবে কি ভয় ওলো
সজনি । অসং লোকের বাণী, হৃদে যেন দংশে ফণী, জলেতে অনল জ্বলে
দিবা রজনী ;—বিনে সেই আদ্যা শক্তি, নিবারিতে কার শক্তি, নিরুপায়ের
উপায় যুক্তি, মুক্তিপ্রদায়িনী ॥

RÁGINÍ DEO-BIBHASHA-JAŅLÁ.

রাগিণী দেও-বিভাষ-জংলা ।

TÁLA MĀDHYAMĀNA.

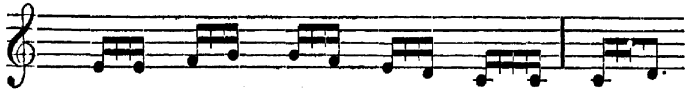
তাল মধ্যমানে ।

First Strain.

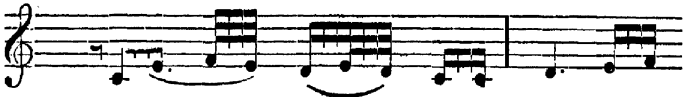
আস্থায়ী ।

Ku la de na ku la kuṅ ḍa li ní á máy
কু ল দে ন কু ল কুণ্ড লি নী আ মায়

ya dí ku la de na ku la kun da li ní
য দি কু ল দে ন কু ল কুন্ ড লি নী

nis tá — — ra — — ká .ri ní ta be
নিদ্ তা . . র . . কা রি নী তা বে

ki bhay o — lo — sa ja — ní —
ক ভয় ও . লো . স জ . নী .

— — — —
. . . . |

Second Strain.

অন্তরা ।

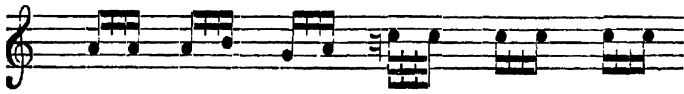
A sat lo ker bá ní hri de ye na dan se —
অ সং লো কেৰ বা নী হ্ৰ দে য়ে ন দং শে .

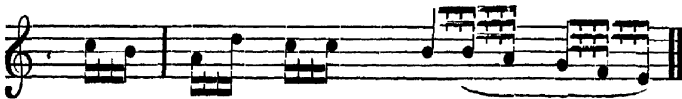
pha ní — ja le te a na la jva lè di bá
ফ গী • জ লে তে অ ন ল জ লে দি বা

ra ja ní , bi ne se i á dyá s'ak ti ni bá
র জ নী বি নে সে ই আ দ্যা শক্ তি নি বা

ri te ká ra s'ak ti ni ru pá yer u páy
রি তে কা র শক্ তি নি রু পা য়ে র্ উ পা য়

yuk ti muk ti pra dá yi ní — — — —
যুক্ তি মুক্ তি প্র দা য়ি নী • • • •

(28)

K A B I .

“THE *Kabi* system,” in vogue amongst us for about 150 years, “requires the attendance of two rival parties of songsters, on the same occasion ; one party begins and the other replies. Originally the answers were composed by taking notes previously of the songs which would be sung by the opening party ;

but subsequently the plan was altered. The answers were given *extempore*. The opening party would begin and the rival party would reply by singing songs composed *extempore*, *apropos* of the subjects, allusions, and character of the original songs. This was a most difficult performance, as it taxed the highest wit to produce ready answers, which however, not unoften turned out to be master-pieces." This kind of musical entertainment was called *Kabi*, because it required the genius of a *Kabi* (poet) to compose the reply-songs, *on the spur of the moment*. Each of the *Kabi* parties has to stand in rows, on two different sides of the quadrangle where the performance takes place, and sing—the words being “prompted” to them from behind by a person who holds the manuscripts in his hands. The *Kabi* is accompanied with the *Dhola* and *Kansi*.

(২৮)

কবি ।

বসন্তকালে ব্রজে আসিয়ে হেরিয়ে দুখ সমুদয় পুনরায় মথুরায় রাজ-সভায় উপনীত হয়ে উদ্ধব কয়। শুন শুন বনমালি বৃন্দাবনের বার্তা বলি পত্রাবলী করে এনেছি, ভাণ্ডিরবন তমালবন নিধুবন আর নিকুঞ্জবন ভ্রমণ করেছি, করতে গোচারণ যে বনে, সে বন বন হলো এক্ষণে, তোমা বিহনে, বনের শোভা গিয়াছে, দেখে এলাম শ্রাম, তোমার বৃন্দাবন ধাম, কেবল নাম আছে। সেথা বসন্ত ঋতু নাই কোকিল নাই ভ্রমর নাই জলে কমল নাই কেবল রাই-কমল ধূলায় পড়ে রয়েছে। বনের কথা মনের কথা কই তোমার কাছে, কূলে মূলে জলে স্থলে সকলেতে নমান জলে নয়নজলে ভাসে অনিবার হাহাকার সবাকার শবাকার প্রেমবিকার বিচ্ছেদবিকার না হয় প্রতিকার সকল গোকুলের গোপিকার হয়েছে অতি শীর্ণাকার বিচ্ছেদ অলঙ্কার সবাই অঙ্গে পরেছে। সুখশূন্য সবাই শোকাকুলী তোমার শোকেকে বনমালি হে; সানন্দ উপানন্দ ত্রীনন্দ কহিছে মনের বিষাদে, গোবিন্দ গোবিন্দ গোবিন্দ কোথায় দেখা দে, যশোদা রোহিণী আদি, রোদন করে নিরবধি, বলে বিধি কি করিলি হায়, মূর্ছা যায় চেতন পায় পুনরায় বলে আয় আয় আয় কোলে আয় আয়রে গোপাল আয় তুই। গোপাল কি ভূপাল তোমা বিহনে কীদে গোপাল ব্রজরাখাল সব গোপাল বলে কীদিছে।

RÁGINÍ BASANTA-BÁHÁR.

রাগিণী বসন্ত-বাহার ।

TĀLA RŪPAKA,

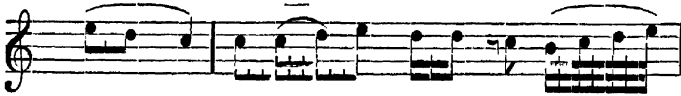
তাল রূপক ।

First Strain.

আহ্বায়ী ।

Ba san ta ká le bra je — — á si — —
 ব সন্ ত কা লে ব্ৰ জে . . আ সি . .

ye — — he ri — ye du kha sa mu — — —
 যে . . হে রি . যে ছ খ স মু . . .

da ya — pu na ráy ma — thu rá —
 দ য . পু ন্ রায়্ ম . থু রা .

— — — — y ráj sa bhá — — y u pa
 য়্ রাজ্ স ভা . . য়্ উ প

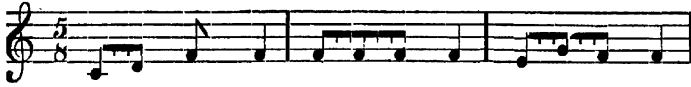
nít ha ye ud dhab kay — .
 নীত্ হ যে উদ্ ধব্ কয়্ . ।

TÁLA SURPHÁKTÁ.

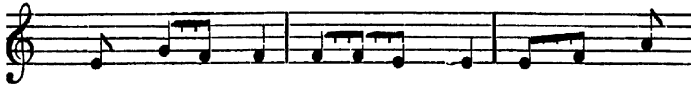
তাল সুরফাক্তা ।

Second Strain.

অন্তরা ।

S'u na s'u na ba na má li brin dá ba ner
 শু ন শু ন ব ন মা লি ব্ৰ ন্দা ব নেৰ্

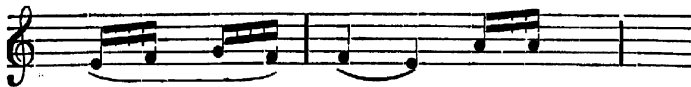
bár ttá ba li pa trá ha lí ka re e
 বাৰ্ ভা ব লি প ত্ৰা হা লী ক রে এ

ne — — — — chhi — bhán dir ban ta máI ban
 নে ছি . ভাণ্ ডিৰ্ বন্ ত মা ল্ বন্

ni dhu ban á r ni kun ja ba n bhra man ka
 নি ধু বন্ আ র্ নি কুঞ্জ ব ন্ ভ্ৰ মন্ ক

re — — — — chhi — kar tte.
 রে ছি . কৰ্ ত্তে।

TÁLA RÚPAKA.

তাল রূপক ।

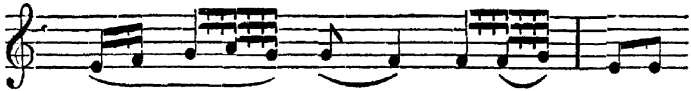
Go chá ran ye ba ne se ban ban ha lo e
গো চা রণ্ণ যে ব নে সে বন্ বন্ হ লো এ

ksha ne to má bi ha ne ba ner s'ó bhá
ক্ষ ণে তো মা বি হ নে ব নের শো ভা

gi — ye — — chhe — — de khe e
গি . য়ে . . ছে . . দে খে এ

lá — — — m s'yá m to má r brin dá
লা . . . ম্ শ্চা ম্ তো মা র্ বন্ দা

ba n dhá — — — m ke bal ná m
ব ন্ ধা . . . ম্ কে বল্ না ম্

á — — chhe. Se thá.
আ . . ছে। সে থা।

TÁLA RÚPAKA.

তাল রূপক।

Third Strain.

তৃতীয় অন্তরা।

Ba san ta ri tu nái ko kil nái bhra mar
ব সন্ ত ঋ তু নাই কো কিল্ নাই ভ্র মর্

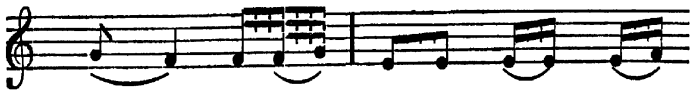
ná — i ja le ka ma — la nái ke bal
না • ই জ লে ক ম • ল নাই কে বল্

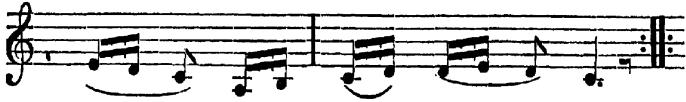
rái ka mal dhú láy pa re ra ye — —
রাই ক মল্ ধু লায়্ প ড়ে র য়ে • •

chhe — — — — de khe e lá — — — m
ছে • • • • দে খে এ লা • • • ম্

s'yá m to má r brin dá ba n dhá —
শ্রা ম্ তো মা র্ ব্রন্ দা ব ন্ ধা •

— — m ke bal ná m á — — chhe.
 • • ম্ কে বল্ না ম্ আ • • ছে।

TÁLA KÁOYÁLÍ.

তাল কাওয়ালী।

Fourth Strain.

চতুর্থ অন্তরা।

Ba ner ka thá — — ma ner ka thá — —
 ব নের্ ক থা • • ম নের্ ক থা • •

kai to már ká chhe.
 কৈ তো মার্ কা ছে।

TÁLA JHÁNPTÁLA.

তাল ঝাঁপতাল।

Kú le mú le ja le stha le sa ka le
 ক্ লে মু লে জ লে স্থ লে স ক লে

te .sa mán jva le na yan ja le bhá se
তে স মান্ জ লে ন যন্ জ লে ভা সে

a ni bár há há ká r sa bá kár s'a bá
অ নি বার্ হা হা কা র্ স বা কার্ শ বা

kár prem bi ká — r bich chhed bi ká — r
কার্ প্রেম্ বি কা . র্ বিচ্ ছেদ্ বি কা . র্

ná hay pra ti — — ká r sa kal
না হয়্ প্র তি . . কা র্ স কল্

TÁLA RÚPAKA.

তাল রূপক ।

go ku ler go pi kár ha ye chhe a ti s'ir ná
গো কু লের্ গো পি কার্ হ য়ে ছে অ তি শীর্ ণা

ká r bich chhed a lañ kár sa báí añ ge pa —
কা র্ বিচ্ ছেদ্ অ লঙ্ কার্ স বাই অঙ্ গে প .

re — — chhe — — . Su kha.
 রে . . ছে . . ষ্ ষ্ খ।

TÁLA RÚPAKA.

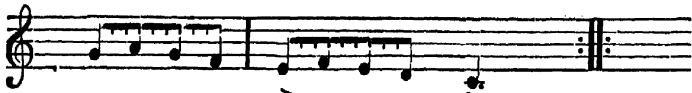
তাল রূপক।

Fifth Strain.

পঞ্চম অন্তরা।

Sú nya sa báí s'ó ká ku lí to már s'ó ke te
 শূ শ্ স বাই শো কা কু লী তো মাৰ্ শো কে তে

ba na má li he — — — — .
 ব ন মা লি ছে ষ্।

TÁLA RÚPAKA.

তাল রূপক।

Sixth Strain.

ষষ্ঠ অন্তরা।

Sá nanda u pa nan da — — s'rí nan — da —
 সা নন্ দ উ পা নন্ দ শ্ৰী নন্ . দ .

— ka hi chhe ma ner bi shá — — de —
ক হি ছে ম নেন্ বি ষা . . দে .

go bin da — go bin da — — — go bin
গো বিন্ দ . গো বিন্ দ . . . গো বিন্

da — — — ko tháy de khá de —.
দ . . . কো থায়্ দে খা দে .।

TÁLA SÚRPHÁKTÁ.

তাল সুরফাক্তা।

Seventh Strain.

সপ্তম অন্তরা।

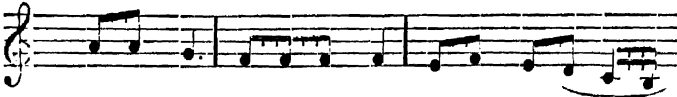
Ya s'ó dá ro hi ní & di ro dan ka re
য শো দা রো হি নী আ দি রো দন্ ক রে

ni ra ba dhi ba le bi dhi ki ka ri
নি র ব ধি ব লে বি ধি কি ক রি

li — — — há y múrchhá yáy che tan páy
 লি হা য়্, মূর্ ছা য়্, চে তন্ পায়্

pu na ráy, ba le áy áy áy ko le á — y
 পু ন রায়্, ব লে আয়্, আয়্, আয়্, কো লে আ . য়্

áy re go pál áy tui.
 আয়্ রে গো পাল্ আয়্ তুই।

TÁLA RÚPAKA.

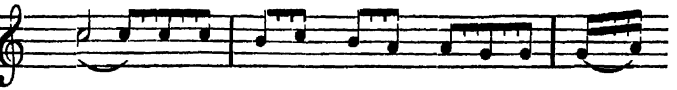
তাল রূপক।

Eighth Strain.

অষ্টম্, অস্তুরা।

Go pálki bhú pál to má bi ha ne kán de go —
 গো পাল্কি ভূ পাল্ তো মা বি হ নে কাঁ দে গো .

pá l bra ja rá khál sab go pál ba le kán —
 পা ল্ ব্র জ রা খাল্ সব গো পাল্ ব লে কাঁ

di [·] chhe — — . De khe e lá — — — m
 দি ° ছে ° । দে খে এ লা ° ° ° ম

s'yá m to má r brin dá ba n dhá — — —
 স্রা ম তো মা র ব্র ন্দা ব নু ধা ° ° °

m ke bal ná m á — — chhe.
 ম কে বল না ম আ ° ° ছে।

(29)

PÁNCHÁLÍ.

THE *Pánchálí* had its origin in the *Kabi* and is rather a refined edition of it. It is so termed, because it takes up *five* subjects, the Bengali word *Panch* denoting that number. The performance invariably begins with a musical overture, and sometimes requires the presence of two parties, each vying with the other as to superiority in music, strength of voice, cleverness in framing the songs and replies, &c. The company have to sit down, sing and play on different instruments. The music is more congenial to the tastes of modern society than that of the *Kabi*. Several verses called *chharás*, learnt previously by heart, and all bearing on the subject performed, are recited in the intervals, by one or two of the leading members of the company. Like the *Játrá*, the modern *Pánchálí* embraces subjects other than the deeds of *Krishna*.

(২৯)

পাঞ্চালী ।

(কই) কেশব আইল কুঞ্জতে বাঁচিনে প্রাণেতে আসার' আশে আর
সখি ধৈর্য নাহি ধরে চিতে । গো বৃন্দে গোবিন্দ কই এলো, নিশি
পোহাল কেবল বিফল উপায় বল বল, পরাণ বিকল ভূষণ দূষণ হলো
মরি হারপ্রহারেতে ।

RĀGINÍ BHÚPĀLÍ-JANĪĀ.

রাগিণী ভূপালী-জংলা ।

TĀLA MADHYAMĀNA.

তাল মধ্যমান ।

First Strain.

আহ্বায়ী ।

Ke s'a ba á i la kun je te (kai) ke s'a
কেশবআইলকুঞ্জতে(কই)কেশ

ba á i la kun je te bān chi ne prá ne
বআইলকুঞ্জতেবাঁচিনেপ্রাণে

te — — — á s'ár á s'e á ra sa khi
তে . . . আসার' আশে আর সখি

dhair' yya ná hi dha re chi te.
 ধৈর্ য না হি ধ রে চি তে।

Second Strain.

অন্তরা।

Go brin de go bin da kai e lo ni
 গো ব্ৰন্ দে গো বিন্ দ কই এ লো নি

s'i — — — — po há lo ke ba la — — —
 শি পো হা লো কে ব ল

bi pha la u páy ba la ba la pa rá
 বি ফ ল উ পায়্ ব ল ব ল প রা

na bi ka la bhú sha na dú sha na ha lo
 ন বি ক ল ভূ ষ ণ দু ষ ণ হ লো

ma ri há ra pra há ro te.
 ম রি হা র প্র হা রে তে।

(30)

A SONG OF DÁSARATHI RÁY.

THIS kind of song is very popular in Bengal. Dásarathi Ráy, the author of these compositions was born in 1804, in a village in zillah Burdwan. He had a fair knowledge of Bengali composition and a smattering of English. He had a great aptitude for composing songs, which he used, for sometime, to supply to a company of *kabi-wallahs*. Subsequently he organized a *Pánchálí* company for which he composed several pieces, which were, at one time, very much liked by the people. He died in 1857. His songs, and especially those composed in honor of the goddess *Kálí* are very simple and at the same time very touching, and there is scarcely any one in Bengal who does not know one or two of them. On account of the simplicity of the tunes, even the youngest boys can sing them with ease.

(৩০)

দাশরথীরায়ের গান ।

(কালি) একপে আর গত হবে কত কাল ; কি সকাল কি বৈকাল, ঐ যে কালদণ্ড লয়ে কাল, নাহি মানে কালাকাল, সঙ্গে সঙ্গে ভ্রমণ করে চির-কাল । জননীজঠরে ছিলাম যতকাল, আশা ছিল ভবে এসে সাধনে কাটাব কাল, প্রতিবাদী হলো তাহে রিপু কাল, অজ্ঞান বিফলে গেল বাল্যকাল, গেল যুবকাল যুবতীর সঙ্গে, কাল কাটালাম রসরঙ্গে, জরাতে পীড়িত হলো বৃদ্ধকাল ।

RÁGINÍ ALÁHIYÁ-JAÑLÁ.

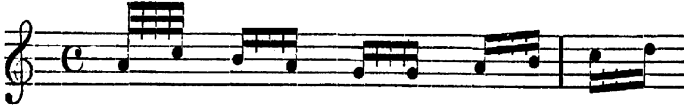
রাগিণী আলাহিয়া-জংলা ।

TĀLA MADHYAMĀNA.

তাল মধ্যমান ।

First Strain.

আস্থায়ী ।

E rú pe ár ga ta ha be ka ta
এ রু পে আর্ গ ত হ বে ক ত

ká — — — l (ká li) — — e rú
কা . . . ল্ (কা লি) . . . এ রু

pe ár ga ta ha be ka ta kál ki sa
পে আর্ গ ত হ বে ক ত কাল্ কি স

ká — — — l ki bai kál ai ye ká la
কা . . . ল্ কি বৈ কাল্ ঐ যে কা ল

dan da — la ye — ká la ná hi má ne
 দন্ ড • ল য়ে • কা ল না হি মা নে

ká lá — ká la sañ ge sañ ge bhra man ka re
 কা লা • কা ল সঙ্ গে সঙ্ গে ভ্র মন্ ক রে

chi ra ká — — — I ká li — — .
 চি র কা • • • ল্ কা লি • • ।

Second Strain.

অন্তরা ।

Ja na ní ja tha re chhi lám ya ta kál
 জ ন নী জ ঠ রে ছি লাম্ য ত কাল্

á s'á chhi la bha be e se — — — sá dha
 আ শা ছি ল ভ বে এ সে • • • সা ধ

ne ká tá ba ká la pra ti bá dí ha lo
নে কা টা ব কা ল প্র তি বা দী হ লো

tá he ri pu kál a juán bi pha le — ge la
তা হে রি পু কা ল্ অ জ্ঞান্ বি ফ লে • গে ল

bá lya — — — — kál ge la yu bá
বা ল্য • • • • • কা ল্ গে ল যু বা

kál yu — ba tí ra sañ ge kál ká tá lám
কা ল্ যু • ব তী র সঙ্ গে কা ল্ কা টা লাম্

ra sa — rañ ge ja rá te pí ri ta ha lo
র স • রঙ্ গে জ রা তে পী ডি ত হ লো

brid dha ká — — — l ká li — —
ব্ৰি দ্ধ কা • • • ল্ কা লি • •

(31)

THE LOYAL SONG* OF BENGAL.

Daughter of Bengal.—Nature worships Thee, O Queen beloved! lighting up her altar at dawn of day with the transcendent beams of the Sun, as a Priestess lights the sacred lamp on a plate encrusted with flashing gems.

Chorus.—Victory! Victory! Victory!—
 Success to our Empress!—
 To-day is a day of perfect joy
 For thee, O Land of Bengal!

Daughter of Bengal.—At night again, O Queen beloved! Nature worships Thee and prays for Thy welfare, lighting up the blue concave with myriads of sparkling lights.

Chorus.—Victory! Victory! Victory!—
 Success to our Empress!—
 To-day is a day of perfect joy
 For thee, O Land of Bengal!

Daughter of Bengal.—In every household, O Queen beloved! Thy children worship Thee with songs of praise from joyous hearts.

Chorus.—Victory! Victory! Victory!—
 Success to our Empress!—
 To-day is a day of perfect joy
 For thee, O Land of Bengal!

* This song was sung on the representation of the *Tableaux Vivants* of the different people of the British Dependencies in the East—held, at the author's house in January 1877, in commemoration of the assumption of the Imperial title by HER MOST GRACIOUS MAJESTY. *Scene.*—The Government Palace at Calcutta. A daughter of Bengal (loyalty of Bengal personified), performing, before the figure of Britania, the *arati*, or the ceremony of waving the sacred lamps.

Daughter of Bengal.—This day, O Queen beloved! is the Festival of Joy. The glad sound of the *conch* shell is heard all over the country, and every one finds his heart too confined to contain his unbounded happiness.

Chorus.—Victory! Victory! Victory!—
Success to our Empress!—
To-day is a day of perfect joy
For thee, O Land of Bengal!

Daughter of Bengal.—Thou art our Empress and Queen beloved! and I, Thy loyal and humble subject, worship thee on this solemn occasion with a heart full of affection, and wave the sacred lamps before Thee.

Chorus.—Victory! Victory! Victory!—
Success to our Empress!—
To-day is a day of perfect joy
For thee, O Land of Bengal!

Daughter of Bengal.—Mayst Thou be ever happy, O Queen beloved! and the source of happiness to all Thy loyal subjects. The SPIRIT OF LOYALTY of this our native land, thus bends before Thee with a heart full of adoration and devotion.

Chorus.—Victory! Victory! Victory!—
Success to our Empress!—
To-day is a day of perfect joy
For thee, O Land of Bengal!

(৩১)

রাজভক্তিসূচক গান ।

(বঙ্গীয় রাজভক্তির উক্তি ।)

আস্থায়ী ।

প্রকৃতি তোমারে রাণি, দিবসে আরতি করে,
আলিয়ে তপন-দীপ হীরকের ঝালোপরে ।

(দমবেত গীত—Chorus.)—

অন্তরা ।

জয় জয়, জয় জয়, রাজরাজেশ্বরীর জয় !
আজি রে এ বঙ্গরাজ্য অতুল আনন্দময় !

RĀGINĪ BHUPA-KHĀMBĀJA.

রাগিণী ভূপ-খাম্বাজ ।

TĀLA CHAUTĀLA.

তাল চৌতাল ।

First Strain.

আস্থায়ী ।

Pra kri — ti to má — re rá — ni
প্র কৃ . তি তো মা . রে রা . নি

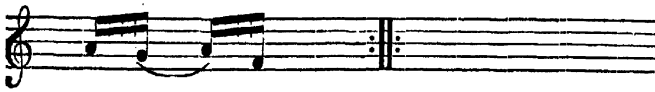
di — ba se á — ra ti ka — re
দি . ব সে আ . র তি ক . রে

javá li ye — ta pa na — — dí pa
জা লি য়ে . ত প ন . . দী প

hí ra — — — ke — — ra thá — —
 হী র . . . কে . . . র থা . . .

lo pa — re.
 লো প . রো।

(Chorus.—সমবেত গীত) —

Second Strain.

অস্তরা।

Ja ya ja ya — ja ya ja — — ya
 জ য জ য . জ য জ . . য

rá ja rá — je s'va rí ra ja — — ya
 রা জ রা . জে স্ব রী র জ . . য

á ji re e ba ñ ga rá — jya a tu —
 আ জি রে এ ব ঙ্গ রা . জ্যা অ তু

— — la — — á na — n da ma — ya.
 • • ল • • আ ন • ন্দ ম • য়।

(বঙ্গীয় রাজভক্তি)—

আস্থায়ী ।

নিশায় গগন-থালে কোটি কোটি দীপ জ্বলে,
 আবার আরতি করে তোমার মঙ্গল ভরে ।

(সমবেত গীত—Chorus.)—

অন্তরা ।

জয় জয়, জয় জয়, রাজরাজেশ্বরীর জয় !
 আজি রে এ বঙ্গরাজ্য অতুল আনন্দময় !

(বঙ্গীয় রাজভক্তি)—

আস্থায়ী ।

এ বঙ্গের ঘরে ঘরে, তোমারে আরতি করে,
 গাইয়ে তোমার গুণ সকলে হরষ ভরে ।

(সমবেত গীত—Chorus.)—

অন্তরা ।

জয় জয়, জয় জয়, রাজরাজেশ্বরীর জয় !
 আজি রে এ বঙ্গরাজ্য অতুল আনন্দময় !

(বঙ্গীয় রাজভক্তি)—

আস্থায়ী ।

আজি সুখ-মহোৎসব, হইতেছে শঙ্করব,
 অতুল হরবোচ্চাস—হৃদয়ে নাহিক ধরে ।

(সমবেত গীত—Chorus.)—

অন্তরা ।

জয় জয়, জয় জয়, রাজরাজেশ্বরীর জয় !
 আজি রে এ বঙ্গরাজ্য অতুল আনন্দময় !

(বঙ্গীয় রাজভক্তি)—

আস্থায়ী ।

রাজরাজেশ্বরী তুমি, তব অনুগতা আমি,
সাদরে আরতি করি এ হেতু আজি তোমাতে ।

(সমবেত গীত—Chorus.)—

অন্তরা ।

জয় জয়, জয় জয়, রাজরাজেশ্বরীর জয় !
আজি রে এ বঙ্গরাজ্য অতুল আনন্দময় !

(বঙ্গীয় রাজভক্তি)—

আস্থায়ী ।

চিরকাল স্মৃথে থাক, প্রজাগণে স্মৃথে রাখ,
বঙ্গীয় রাজভক্তি তোমাতে ভক্তি করে ।

(পূর্ণ সমবেত গীত—Grand Chorus.)—

অন্তরা ।

জয় জয়, জয় জয়, রাজরাজেশ্বরীর জয় !
আজি রে এ বঙ্গরাজ্য অতুল আনন্দময় !

প্রত্যেক আস্থায়ী ও অন্তরা উল্লিখিত স্বরসংযোগে গেয় ।

THE END.

